

1956-12-27 DEC-1956

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

Malice is the ordinary vice of those who live in the mode of religion without the spirit of it.

—Steele.

The trouble with the world is that the stupid are cocksure and the intelligent full of doubts.

—Bertrand Russell.

No. 48—Vol. LIV.

Friday, 21st December, 1956

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: SIX PENCE.

INDIA URGES S.A. TO RECONSIDER UNO WITHDRAWAL

MR. V. K. KRISHNA MENON, Indian Minister without Portfolio urged the South African Government to reconsider their decision to withdraw from most of the activities of the United Nations. Speaking in the General Assembly, (New York) recently, Mr. Menon said India hoped that in the years to come the South African Government would themselves ask for United Nations consideration of the treatment of Indians in the Union or would make their own report under the terms of the charter.

Making his reference to South Africa, Mr. Menon spoke of her as "our sister State in the Commonwealth."

"I want to say as sincerely as one can, and that is the best one can do," he said, "that the view of my Government and of my delegation, and my own, is that we deeply regret any action taken by any member of this organization, however much we may be opposed to them on any issue, which is a challenge to the organization as a whole or in any way makes them feel they have no place here."

"Therefore, the statement of the representative of the South African Government is not one that gives us any kind of pleasure or glee. We do not lick our chops on this. We hope the Union Government will reconsider this matter."

No Vindictiveness

Mr. Menon said all United Nations members

came to the Assembly for criticism.

"I want to say that Mr. Louw (the South African External Affairs Minister), with whom I am happy to be on good personal relations, told this Assembly—I hesitate to say this because he is not here—that India pursued a policy of vindictiveness in this matter, I want to assure this Assembly. I want to ask the Assembly to read through the records of debate."

It was true that the Indian delegation might have had lapses, because the people of Indian origin in South Africa had suffered painful indignities under the conditions prevailing in the Union. But if India was vindictive, so was almost every other member of the Assembly.

The Union's treatment of Indians was before the Assembly, "and as far as my delegation is concerned we shall pursue it with an even greater degree of re-

straint than in the past. We shall show no vindictiveness, because what we want is a settlement of this problem."

A World Task

The treatment of Indians in the Union touched on one of the great tasks confronting the modern world.

Mr. Menon returned to conditions in Africa later in

his speech. He alleged that in the southern part of the continent human beings were living in conditions corresponding to slavery.

Slavery did not necessarily mean ownership by payment of money, he said. It meant disregard of human personality, where a human being became a chattel.

"Unless we try to reach that position where a multi-lateral society is established, this great problem, one of the great problems which challenge the world today, will beat us."—Sapa.

TODD ON NON-RACIAL VOTE FOR CAF

"WE believe that the principle to which we subscribe imply that culture and worth are the things that matter in the political life of the country and that colour of itself is of no account whatever," said the Prime Minister of Southern Rhodesia, Mr. Garfield Todd, in Bulawayo recently.

Mr. Todd said he did not fear future relations and negotiations with the British Government—whether Labour or Conservative—"if we can get our own relationships right within the Federation."

The commission which was to investigate the franchise question in Southern Rhodesia would determine what qualifications would be required for the franchise, so that the guarantee given by the United Rhodesia Party—the Government party in Southern Rhodesia—that government

would remain in the hands of responsible and civilized men might be "undergirded in law."

Pit Of Ignorance

The United Rhodesia Party held that the qualifications called for to obtain a vote would not only keep irresponsible and immature people off the voters' roll but would make it possible for all who were mature, capable and able to play their part to be enrolled.

"Following on from this is the conviction that the

(Continued on page 556)

INDIAN OPINION

FRIDAY: 21ST DECEMBER, 1956

Minister Swart And The Devils

It has become a fixed South African tradition that on Dingaan's Day, now called Covenant Day, most Afrikaans-speaking politicians should fill the air with loose talk on all subjects which burn forever in the Afrikaner bosom. The race problem, equality, communism or liberalism all come in for treatment in a manner calculated to stir the Afrikaner emotionally and blind him to reason from any side other than his own.

A case in point is the speech by the Minister of Justice, Mr. Swart, in which he warned a Zulu-speaking group of Africans of the dangers of communism. In his colourful style, trimmed with appropriate condescension from the bearer of a great civilisation, he spoke of the red devils who brought strife between Black and White.

In the next breath he bracketed the communists with those who advocate race equality and created the impression in the minds of his audience that race equality is as deadly an evil as communism.

We should like to warn the Minister that this is irresponsible and dangerous talk whose effects one day will be graver than anything he can as yet imagine.

Two Different Things

Communism and race equality are two different things. Communism is a political creed, given specific form by Karl Marx. Its ideal is a classless society in which there shall be no exploitation of Man by Man; a society which shall give to every citizen according to his needs and receive from each according to his ability. It regards the privileged man as the enemy of the less privileged and preaches that the latter should unite to overthrow, violently, the former and set up what is called the dictatorship of the proletariat as a step towards the classless society.

Communism is specifically a philosophy of vengeance and envy. It sets up a noble ideal and uses the basest human passions as means to reach it. It thrives on hatred and is sustained by a burning desire to destroy first and create afterwards.

In a country where the division between wealth and poverty; between privilege and exploitation, follows racial lines it can be seen that communism is a deadly

For the Minister to lump it with communism is to betray something more sinister than platteland ignorance; it is to give a meaning to words which suits the Minister's convenience.

Race equality has its roots deep in the Christian tradition—and deeper still in the finest thought from Western civilisation. We want to confine ourselves to the Christian tradition, which the men of apartheid might understand better than the civilisation they claim to uphold but which they do not understand.

Christianity makes no distinction between one race and another. Nowhere in the Bible do we find it said that God created a White man out of white earth or a Black man out of black earth. He just created Man. Christ later made it quite clear that in the community of believers in His gospel there was no Gentile or Jew; no bond or free; all men were one in Him.

If God created Man in His own image, it is nonsense for anybody to suggest that the image of God in the Black human being is inferior to that in the White person. Because this is the case men are of equal value; created with an equal potential to achieve, regardless of race or colour; entitled by their divine origin, to an equal title to all the blessings to which Man everywhere is heir and for all these reasons, equal regardless of race or colour.

Dangerous Ground

Unlike communism the concept of race equality is based on love for all your fellowmen. A man who loves his neighbour as he loves himself wants for him exactly the same things he wants for himself. He who hates his neighbour regards men as unequal. The Minister places himself on dangerous ground when he lumps together an ideology based on hatred with a creed founded on love. The two are quite different.

The most deadly evil of the age is apartheid. It divides one South African from another on racial grounds. It is as wicked a philosophy of hatred as communism. The only difference between it and its counterpart is that instead of hating a man for his possessions, it hates him for his race or colour. Since South Africa is a mixed nation, the country's deadliest enemy, then, is not communism, but apartheid and for this reason all men of goodwill and all good South Africans on both sides of the colour line should unite and stand together solidly to rid our fair land of the scourge of apartheid.

Destroy Apartheid

This country shall know no rest; its peoples shall know no happiness; there shall always be hunger and bitterness while apartheid flourishes. Educated men shall be blind to the truth and ignorance shall

Sickening Arguments On Group Areas

NOT long ago a spokesman for the Group Areas Board in Port Elizabeth quoted Advocate (now Mr. Acting Justice) V. G. Hiemstra as an authority on the Group Areas Act. So he is. He deserves to be quoted more widely.

At Nylstroom in October 1953 Mr. Hiemstra gave a very succinct exposition of the purpose of the Act. Replying on behalf of the municipality to counsel for the Indian community, he said: "My learned friend has been studying the Act to find a provision stating that the Indians must be moved outside the town. Well, he will not find it inside the Act, but he will find it outside the Act. It lies in the fact that the Act was passed at all." (Taking this cue, other towns have argued tautologically that "the desirability of the Group Areas is proved by the mere fact that Indians are in the middle of the town and it is desirable to remove them to preserve the character of the town.")

Mr. Hiemstra said that it had been questioned whether the new areas in the veld proposed for the Nylstroom Indians afforded good opportunities for trade. "Well, Mr. Chairman, obviously they do not. I am not here to go through the hollow pretence of arguing that they are equally fit for trade as the areas where the Indians are today... There are going to be losses, there are going to be substantial losses and no one can hope to deny it. But that is the result of the Act and it will merely have to be faced." (By the Europeans who want the Group Areas or the non-Europeans who don't?)

Mr. Hiemstra justified the "justice and fairness" of this policy by an allegation (which all the facts disprove) that Indians came to this country and then into the Transvaal against the wishes of the European. Now they "dominate" the trade of some towns—"a condition which would not be tolerated, Mr. Chairman, in any other country. My learned friend (Dr. G. Lowen, a German Jew) should know what racial animosities are. He should know that, as soon as Jews reached a certain proportion of the population, animosities rose against them."

Now, just where does this sickeningly familiar argument lead us? Even if (as is not true)

it were applicable to Indians in the Transvaal, how does it concern them in the Cape where we created no barriers? How can it be applied to Africans whose historical right to be here is incontestable? Or to Malays and Coloureds for whose entry or creation Europeans were solely responsible? Yet all these non-white peoples are also being pushed by the Act and the Board to the fringes of the towns or beyond.

By
C. W. M. GELL

Let us not argue over the probable outcome of undecided cases. Take the only large-scale proclamations so far made—in Johannesburg. Who, except a handful of Nationalists and the solitary existing member of the Kleurlingvolksbond, ever suggested uprooting the respectable, segregated Coloured community of Albertsville? But that is precisely what the Board has now ordained. Again, only the small Nationalist minority on the Johannesburg City Council recommended shifting all Asians from

Pageview, where they have been long and legitimately established. But, curiously enough and against all the weight of evidence, the Board has sided with that Nationalist minority. And the Indians, who are the chief victims, must trek to Lenasia, 22 miles out of the city.

All this gives point to some remarks made in his news-letter of November 1954 by Mr. Oswald Pirow. He was incensed because at White River a few days earlier the Board had actually considered a proposal to allow Indians to remain in a portion of the municipal area. Mr. Pirow said that it was a "matter of policy and principle whether the Indians should be in the town or outside... One has to laugh at the ridiculous pantomime which is being produced at each town. In deadly earnest the chairman of the Board and his two colleagues sit and study proposals... Expensive advocates talk in favour of one proposal which, for all they know, is possibly quite out of order. They oppose another proposal which is possibly the only one that can be accepted, because it is the only one answering to the deeply secret policy buried somewhere between the chairman of the Board and Dr. Donges."

I am apparently not alone in believing that the pattern is largely predetermined.

or apartheid, and repealing racial-discriminatory laws;

(7) Eliminating immediately discriminatory restrictions on freedom of movement; and

(8) Eliminating racial discrimination from the educational system, establishing a programme for the progressive unification of the system.

Call On Union

The resolution finally "invites" the Union Government to tell the U.N. how it considers these recommendations, and what action will be taken in each case "to ensure the fulfilment of its obligations and responsibilities under the mandate."

Delegates of Egypt, Iran and Iraq spoke during the debate. They all said the situation in the territory needs to be re-examined by the General Assembly.

Points they made were: The Union is "illegally extending its sovereignty" over the territory; "positive steps" must be taken; it is up to the Union to "come to terms, with the U.N.; and there is "distressing exploitation" of South-West African Natives.—Sapa.

Dr. B. R. Ambedkar

WE regret to announce the death of Dr. B. R. Ambedkar in New Delhi on December 6. He was a former Law Minister in the Government of India and took a leading part in drafting India's new Constitution.

Born in 1893, Bhimrao Ramji Ambedkar was educated at Bombay and Gray's Inn, London. He was Professor of Political Economy, Sydenham College of Commerce, Bombay, 1917, and called to the Bar in 1923. He was a Member, Round Table Conference, London, 1930-32, and Joint Parliamentary Committee, 1932. From July 1942—June 1946, he was Labour Member, Governor-General's Executive Council. He was Chairman, Drafting Committee, Constituent Assembly. From 1947-1952 he was also Minister for Law, Government of India. In 1952 Dr. Ambedkar was elected to the Council of States.

Dr. Ambedkar's publications include "Problem of the Rupee," "Evolution of Provincial Finance in British India," "Caste in India," "Thoughts on Pakistan," and "Gandhi and Jinnah."

U.N. Wants Colour Bar Abolished In S.-W.A.

TWO draft resolutions on South-West Africa were submitted to members of the Trusteeship Committee of the United Nations General Assembly during their resumed debate on conditions in the former mandated territory.

One resolution, introduced by Liberia, calls on South Africa for the tenth time to place South-West Africa under the international trusteeship system. The other, sponsored by Burma, Liberia and Tunisia, calls for a complete reform of conditions in the territory—measures which, in fact, would end the colour bar.

The second resolution "notes with concern" that conditions in the territory—particularly for the Africans—are not up to the standards required under the mandate system.

The resolution endorsed the recommendations of the committee on South-West Africa as to

remedies which should be undertaken by the Union Government. It listed the following particular recommendations:

- (1) Progressively transferring responsibility to representative, executive and legislative institutions proper to the territory,
- (2) Revising existing policies and practices of Native administration;
- (3) Extending to all the inhabitants representation in the existing territorial legislature;

Higher Posts

- (4) Basing public employment on qualifications other than race, and training non-Europeans for higher posts in the Administration;
- (5) Revising the land settlement policy;
- (6) Ending residential restrictions based on racial separation,

Sanctions Urged Against S.A.

New York.

THE possibility of members of the United Nations applying economic sanctions against South Africa to force her to respect the authority of the world organization occupied the attention of the Trusteeship Committee of the General Assembly.

The question was raised by the Philippines during the questioning of two petitioners, who had earlier submitted lengthy oral statements on conditions in the former mandated territory of South-West Africa.

They were the Rev. Michael Scott, the Anglican missionary, and Mr. E. Mburumba Getzen, a student at Lincoln University, Pennsylvania. Mr. Getzen is the first non-European from South-West Africa to appear before the United Nations.

Both Mr. Scott and Mr. Getzen had pressed for the placing of South-West Africa under United Nations trusteeship and its removal from the exclusive control of the Union Government.

perhaps a drastic solution might be attempted.

Mr. Scott replied that no one could advocate violence.

Then he added: "The imposition of sanctions in an orderly and peaceful process could bring South Africa to her senses and save her from a worse fate," he declared.

"She depends on the world community for the sale of her goods and the products of her mines. Her great industries could be brought to a standstill by withholding oil."

Mr. Scott asked how long the Africans would bear injustice patiently.

Unbearable

Mr. Carpio asked the committee to give serious thought to the question during the days ahead, "In view of the unbearable conditions in which the people of South-West Africa live under the harshest kind of discrimination ever known to man."

When the delegate of Yemen twice attempted to pursue the question of sanctions, the chairman suggested that the matter was one that should not be raised with the petitioners.

The question was then dropped but not before Mr. Carpio asked the members of the committee on South-West Africa to give further consideration to it.

Mr. Thanet Khoman, of Thailand, chairman of the seven nation committee, presenting his report drew attention to the committee's conclusion that the situation in South-West Africa requires close re-examination by the General Assembly.—Sapa.

The trustees of the fund are the Rt. Rev. Ambrose Reeves, the Hon. Frank Lucas, Mr. Alan Paton and Dr. Ellen Hellman.

The address of the fund is P.O. Box 2864, Johannesburg.

Todd On Non-Racial Vote For CAF

(Continued from front page)

Government, in so far as it lies within its power, should provide such facilities and encouragement as will assist the great mass of the people to climb out of the pit of ignorance, superstition and poverty as quickly as they can do so."

Once Southern Rhodesia's franchise standards had been set, said Mr. Todd, "we should not concern ourselves with the colour of voters, and certainly we should not endeavour to lay down that one race must be guaranteed a particular ratio of voters in relation to the whole.

"Any suggestion of group representation was dropped from the realm of practical politics in Southern Rhodesia some years ago.

Bridges Necessary

Our genuine desire is to ascertain the facts, lay down adequate safeguards for the franchise on a completely non-racial basis and stand by our decisions."

Great changes were taking place and the Europeans who had the whole responsibility in the past must now build bridges so that the African men and women who had progressed could join the Europeans and feel that they were welcome.

"We all stand for self-government—not government by Africans or government by Europeans—but government by all who qualify for a reasonable and satisfactory franchise. This is the only kind of government which will give us safety in the years ahead, and it is the only kind which will be acceptable to the Commonwealth."—Sapa.

Christmas Greetings

THE Management and Staff of 'Indian Opinion' wish friends and readers a very Happy Christmas and a Prosperous New Year.

Useless Course

Mr. Victorio Carpio, of the Philippines, said that in view of obvious determination of the Union Government to annex South-West Africa, it has long appeared to his delegation that it is useless to continue the course that the United Nations has been taking in the past years.

The United Nations, he said, must examine the situation anew and take steps to bring South Africa to a sense of responsibility and obedience.

Mr. Carpio then mentioned sanctions.

He said: "The League of Nations failed and died because its members failed to respect the authority of the league. We are approaching the stage where unless the United Nations reasserts its powers and authority and takes corresponding action, we will sow the seeds of the final dissolution of the United Nations."

Drastic Solution

The Philippines delegate asked the petitioners what action could be taken to bring South Africa to its senses. The settlement of the problem of peaceful means seemed useless, said Mr. Carpio, and

Fund Started For Accused Persons

A FUND sponsored by two former judges, the Hon. Richard Feetham and the Hon. Frank Lucas, the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. G. Clayton, the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, the Dean of Cape Town, the Very Rev. T. J. Savage, and 22 other persons was launched in Johannesburg in aid of the more than 150 persons who have been arrested on allegations of treason.

In a statement the sponsors say: "A large number of people have been arrested on allegations of treason. The majority are prominent members of non-White political organizations.

"It is not within our province to express an opinion on the guilt or innocence of the persons charged with committing this grave crime. We believe, however, in view of the unique significance of the impending trials that all the accused should be able to secure the best legal representation available.

"We also believe that during the course of what probably will be lengthy proceedings, the families and dependants of the accused should be protected from hardship and suffering.

"We have decided, therefore, to sponsor a defence fund for the purpose of raising money to pay

the legal costs of defence; to offer bail; and to support those dependants of the accused who may be in need.

"We believe that there are many people of good conscience who, knowing that every man is presumed innocent until proved guilty in a court of law, will respond to an appeal for this worthy cause."

The other 22 sponsors are: The Rev. C. K. Storey, the Rev. Dr. J. B. Webb, Father Gardner, S.S.J.E., the Rev. A. W. Blaxall, Senator Ballinger, Senator Rubin, Mrs. M. Ballinger, M.P., Mr. H. Davidoff, M.P., Dr. B. Friedman, Dr. Ellen Hellman, Mr. Alex Hepple, M.P., Mrs. A. Hoernle, Mrs. S. Lesolang, Mr. L. Lovell, M.P., Mrs. J. MacPherson, Dr. J. S. Moroka, Mr. B. Ngakane, Mr. Alan Paton, Miss Hansi Pollak, Mr. R. Segal, Dr. O. Wollheim and Dr. A. B. Xuma.

Publisher's Notice

OWING to the Christmas Holidays there will be no issue of 'Indian Opinion' on the 28th of December and 4th of January 1957. Our next issue will be on January 11th, 1957.

"South Africa's Policy Of Apartheid—Unacceptable"

VI—The Increasing Bitterness And Growing Resistance

It is even a fact that there are Africans who gladly accept the policy of apartheid. The Government can truthfully claim that many Africans are in agreement with it and Dr. Verwoerd, the Minister of Native Affairs, can publish letters from Africans in which they praise him for what he is doing in their interests. These letter writers belong to the group of Africans who wish to restore the old tribal context: the chiefs, the headmen, who are as a matter of fact conservative persons. The Whites have first undermined and emptied this tribal context. Now they want to glue the broken bits together. Therefore the Government seeks the co-operation of the tribal headmen. To use a metaphor of Alan Paton: it is as if they fill an old man with milk in the belief that from this operation a strong young man will grow. Thus what has happened in so many colonial territories is repeated in South Africa. Certain groups co-operate with the Government to maintain outdated conditions in the face of development. The Afrikaners regard it as very important and use it for propaganda purposes. The loyalty of this section of Africans is proof to them that they are on the right road but their judgment is out of proportion.

Among the more developed Africans and among those who have outgrown the tribal context there is absolutely no agreement with the policy of apartheid. Among them there is rather inward and—where possible—outward resistance. And the bitterness among them is daily increasing. The policy of apartheid has awakened a feeling of inferiority in their lives, which is cruel when the inferiority complex is founded but even more cruel when it is unfounded. But in both cases the feeling of inferiority is accompanied by mistrust of the Whites and everything which comes from the Whites. In the White political leaders—of whatever party—the educated Africans have not the least confidence.

That is the negative side. The matter, however, also has a positive side. In spite of their mistrust the Western world has something irresistible for the

Africans. They have a hunger and a thirst for Western culture.

In the Cape Province there is a small town Alice. There one of the oldest mission stations stands: Lovedale, a collection of schools, workshops and hospitals for the Africans. In the immediate vicinity there is the University for Africans, Fort Hare. I visited both Lovedale and Fort Hare.

By

DS. J. J. BUSKES

(Continued from last week)

Rev. Shepherd, the Superintendent of Lovedale, let me see all the institutions, including a printing press with the most modern machines. The bookshop at Lovedale interested me most. I was astounded at the large number of books: the most modern novels together with many scientific works. Such a bookshop is a revelation. Books belong to a nation which is striving forward and upward. The Africans are eager to read.

The next day I visited Fort Hare. The University was founded in 1916 with financial support from the Mission and from individuals. The Government gives a subsidy. The University exists for Africans but Coloureds and Indians study there too. The Africans often come from far outside South Africa. I had a long talk with Prof. Matthews, an African and one of the leaders of the African National Congress, the opposition movement of the Africans. He told me that among students development and bitterness correspond with one another. As the development progresses the bitterness and mistrust also grow. As a result the Afrikaners do not have a good opinion of Fort Hare.

That Prof. Matthews was right I could discover for myself from discussions with educated Africans in the locations. I always had the same experience: mistrust of the Whites, bitterness over the policy of apartheid, hunger for Western culture, a desire for political and social rights. In this respect the difference between

the great mass of undeveloped Africans and the small group of developed Africans is indeed great. The latter do not hanker after the old tribal context which is held up as an ideal by the propagandists of apartheid. They have freed themselves from the authority of the chiefs and the traditions of the forefathers. They want only one thing: full political and social equality with the Whites. They are the representatives of the growing African nationalism which has its own peculiar character. One would rightly be able to speak of separate development but it differs absolutely from the separate development over which the propagandists of apartheid wax enthusiastic. At the moment these Africans are not interested in separate language and separate culture. Their nationalism consists of their opposition to the domination of the Whites, their determination not to remain permanently servile in their own country and their hunger for Western culture. This nationalism has a political character and looks to the future rather than to the past. For certain good reasons it is especially to be found in the cities and very seldom in the Reserves and in the country.

The opposition formed itself into the African National Congress. This organisation was established in 1912. Originally its aim was to obtain certain rights for the Africans by constitutional and gradual means. However, as the Nationalism of the Afrikaners became fiercer and the policy of apartheid more radical it lost its moderate character and became a full resistance movement. It demands the abolishment of all racial discrimination, common suffrage, freedom of settlement, the abolishment of all apartheid laws, the right to buy and secure land, the opening of all professions to Whites and non-Whites. The Congress is led by intellectuals but its members are to be found at all levels of the African population. The movement is still badly organised but grows in strength and importance. There are Afrikaners who say that it is a Communist movement. That is not the case. Neither can it be said that the leaders are extremists. People forget that the

leaders do not intend demanding total independence under the banner: Africa for the Africans. They do not wish to exclude the Whites from the building of the future Africa. They admit the great importance of the co-operation of the Whites and therefore reject all racial consciousness and all anti-White sentiment. They want a South Africa which is open to all. In their action they reject all violence. They wish to fight their fight without violence.

If the apartheid fanatics refuse every demand of the African National Congress it is quite possible that the present leaders will be supplanted by more militant and less responsible leaders. The younger Africans, organised in the Youth League of the African National Congress are already continually insisting that their leaders make more radical demands and unleash more action. The fact that the Government has forbidden the leaders to leave their own areas and to lead public meetings stimulates the process. For the result is that more extreme and Communist elements threaten to take the lead. In this way Communism gets its opportunity. It is the fault of the Government which tries to make the Congress a body without a head.

(To be continued)

Appeal For Calm At Durban Meeting

FIVE speakers, including Mr. Alan Paton, chairman of the Liberal Party and Prof. Leo Kuper, recently addressed a meeting in Durban called by the newly formed "Civil Liberties Defence Committee."

They appealed to their audience—300 Indians, 200 Africans and about 30 Europeans—to "remain calm and have courage." Most of the Europeans appeared to be young women.

Two detectives attended the meeting, accompanied by some non-European plainclothes police. They remained in the background.

The meeting was told that the new committee had been formed to "keep the people informed about events" and to assist financially the arrested persons and their families.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

**140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.**

**NEW NYLON
SAREE MATERIALS**

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.	Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	
BLOUSES Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 21st Dec. Sailing 5th Jan. 1957.
For Bombay via Karachi
S.S. Kampala due 30th Jan. 1957. Sailing 4th Feb. 1957.
For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£92-0-0
Second " " " "	£60-15-0
Third Class Bunk	£31-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0
Ordinary Food	£4-18-0
Hindu Special Food	£10-3-0
Ordinary Food	£4-6-0

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

Indonesian Premier Reaffirms Belief In Bandung Principles

MR. H. S. SUHRAWARDY, Prime Minister of Pakistan, said on November 15 that he had been very glad of the opportunity to have had such interesting and useful talks with H.E. Mr. Ali Sastroamidjojo, Prime Minister of Indonesia, whose visit he was sure "would further strengthen the bonds of friendship that exist between the two countries." The Prime Minister was speaking at a luncheon in Karachi in honour of the Indonesian Premier.

The Prime Minister continued: "We, in company with your great country and other like-minded nations, devoutly believe in the ten principles enunciated at the Bandung Conference. In our earnest desire and efforts to bring about relations of goodwill, understanding and friendly co-operation among nations of the world and particularly among the Afro-Asian countries, we feel sometimes discouraged and disappointed to find that the principles of the United Nations Charter or the Bandung Conference are ignored or flouted. What a change would, for instance, have resulted in our relations with our neighbour, India, if the same principles had been applied in order to resolve the outstanding differences and disputes existing between us?"

Distinguished Guest's Reply

During the course of his reply the Indonesian Premier

said: "Due to geographical positions or due to specific national characteristics we might pursue a different line of foreign policy. I only want to emphasize that we are not opposed to each other. On the contrary I hope that we are pursuing the same idea, that is, how to prevent war at this critical juncture in particular and, in general, how to prevent a cold war being transformed into a world conflagration of unforeseen magnitude.

"Last year we had the Bandung Conference in which your great country also participated. The resolutions which this conference produced, set forth in the ten principles do not only relate to international relations in general, but these very principles try in a humble way to guarantee our national existence, including both our countries from onslaughts by bigger nations or ideologies foreign to our national characteristics."

Prof. de Kiewiet Slates Apartheid

THE basic problem where Black and White live together in Africa is not one of separation but of co-operation, writes Dr. C. W. de Kiewiet in the latest indictment of apartheid to be published in book form in Britain. It is "The Anatomy of South African Misery," published by the Oxford University Press.

Dr. de Kiewiet—who spent his youth in South Africa, graduated from the University of the Witwatersrand and taught in Southern Rhodesia—is the president of the University of Rochester in New York.

His writings include historical works on the Union.

Dr. de Kiewiet writes: "In South Africa the laws of Parliament are at variance with the laws of economics.

"This is a notable cause for hope.

"By the side of the liberal spirits in politics and intellectual life there exists a virtual fifth column of engineers, economists, industrialists and business men.

Power In Coercion

"Their power is less in themselves than in the coercion implicitly exercised by investments, science, technology and the market place.

"Under the Suppression of Communism Act overt action against the Nationalist Party's racial and cultural policies may even become seditious and treasonable, since it is legally in the power of the Minister to label an act as Communist and to apply the severe sanctions of the law to the accused.

"The story of political and religious freedom in Great Britain and North America in the past century is most quickly told by noting the extreme rare-

ness of the trial and punishment of acts of sedition, treason or heresy.

"The nature of militant Communism in modern Russia is such that it has re-established the fearful bond between treason and heresy.

Lonely Position

"The position of the Afrikaner liberal today, even in the universities, is more lonely and exposed than it was a generation ago.

"There is a gross and dangerous error in not recognising that the best of the advocates of apartheid are men of personal worthiness with genuinely conscientious and moral spirits.

"This concession is not in conflict with the opposite admission that there exists in the present Government an ugly and sinister self-righteousness which seems prepared to sacri-

fice the liberty and comity of a democratic society to attain the harsh ends of an imperious racial nationalism.

Police State

"For the bulk of its population South Africa is a police state.

"African leaders whose words and purposes are decent are acquiring a following of criminals and ruffians.

"A harsh and discriminatory legislation at the top and a grim warfare between the police and crime at the bottom are the closing jaws that seem to be pressing the highest and lowest in African life into an unwanted but infinitely dangerous alliance.

"It is yet impossible to tell how long South Africa's *malaise* will be a slow and chronic debility, or how soon it will become a violent and dangerous inflammation."

Man Driven Out Of His Own House

A 48-YEAR-OLD father of three children must vacate his house in the European suburb of Bertrams, Johannesburg, where he has lived since 1951, and move to another area where non-Europeans may live.

He was told by Mr. P. J. van Heerden in the Johannesburg Magistrate's Court that he is a Coloured and his occupation of his house is unlawful.

The man was found guilty of illegally occupying premises under the Group Areas Act. Under the circumstances, said the magistrate, he was imposing a very light sentence—a fine of £1 or 10 days.

In addition the man was ordered to vacate his premises in Bertrams within 12 months.

Notice of appeal was lodged.

A European woman called as a defence witness said that she had known the man for six years and had always regarded him as a European.

She had visited him and his wife at their Bertrams home frequently and had never seen him in the company of Coloureds.

"I accepted him as a European and my friends never objected to him or ever hinted that he was not a European."

Cross-examined by Mr. Luyt (for the Crown) she said that she had never thought of the man as being dark but took him to be a South African of English descent.

She did not know whether two of his children had attended a Coloured school or whether he had been married in a Coloured church.

"If I had known that he had lived as a Coloured in Doornfontein I would still have accepted him and his family as Europeans. Their behaviour is extremely good."

The witness said the man's eyes were no darker than those of Mr. Luyt, the prosecutor.

Lusaka Measure Against Race Discrimination

Lusaka.

Direct legislation against the colour bar would have reverse effect to what was desired, said Mr. D. B. Hall, the Northern Rhodesian Acting Secretary for Native Affairs, introducing the Race Relations (Advisory and Conciliation) Bill at its second reading in the Legislative Council at Lusaka recently.

The Bill proposes to set up direct committees and a national board to arbitrate in cases of alleged racial discrimination.

Mr. Hall said the board and committees envisaged would have to consider the effect on race relations as a whole of any action they took or any recommendation they made.—Sapa.

Famous Educational Annuals For 1957

NOW ON FOR SALE—FULLY ILLUSTRATED
JUST ARRIVED

An Ideal Gift For Boys And Girls

DON'T DELAY

GIRLS ANNUAL: New Strips, Stories, Hobbies— Illustrated	10	6
EAGLE ANNUAL: Sports, Adventures, Stories Etc.— Illustrated	10	6
SOCCER GIFT BOOK, 1956-57: Full Plate Coloured Photos—Articles— Illustrated	10	6
EAGLE SPORTS ANNUAL: Stars of Sport in Words and Pictures—Illustrated	7	6
SWIFT ANNUAL: Exciting Picture Stories— Jokes Etc.—Illustrated—	7	6
RIDERS OF THE RANGE ANNUAL: Featuring Jeff Arnold & Luke—Illustrated	7	6
ROBIN ANNUAL: Stories, Poems and Puzzles—Illus.	6	6
DONALD DUCK ANNUAL:—Illustrated Coloured	7	6
RAINBOW ANNUAL: Coloured Illustrations	7	6
TOM THUMB RETURNS: (Illustrated)	4	6
DAVID'S FABLE BOOK	4	6
BABAR THE KING	4	6
BABAR'S TRAVELS	4	6

D. ROOPANAND BROS.

(MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS)

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

FOR ...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

JUST OUT

JUST OUT

Saint Mira

By T. L. VASWANI

Though the name of Mira is a household word among Indians and her songs are sung everyday in a thousand shrines and a million homes, very little is known of her life beyond the fact that she renounced the joys and comforts of a palace for the hardships of the life of a wanderer in quest of Shri Krishna.

In words at once vivid and soul-stirring, the author of this beautiful volume portrays the inner spiritual experiences of Mira, her suffering and search, the purity of her character and her undimmed heroism and courage.

BEAUTIFUL GET-UP — LIBRARY BINDING
A Book You Must Buy For Yourself And Also
Present To Your Friends.

TEN SHILLINGS PER COPY

Other recent books by Sri T. L. Vaswani which
will interest you:

KRISHNA: Stories and Parables	5s.	6d.
CITA: Meditations	10s.	6d.
A Prophet of the People	5s.	6d.
In the Footsteps of the Buddha	2s.	6d.

Send your order with proper remittance to:

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29868.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Federation

WHEN Nyasaland was incorporated into the Central African Federation in 1953 Whitehall and Salisbury knew that very many Africans there opposed federation bitterly. They argued that objections would evaporate as benefits multiplied. This does not seem to have happened. Nyasalanders feel that their status has changed bitterly for the worse. They believe South Rhodesia is the dominant partner in the Federation and they loathe and fear all they know of it. They think the only difference between Strydom's South Africa and Southern Rhodesia is that the one enforces apartheid by law and the other by convention. They feel that under the Colonial Office they were set to become, like Uganda, "a primarily African country with suitable safeguards for minorities" and that now... Britain has exposed them cynically to the helوى endured by the Mashona and the Matebele.

Commercial penetration and the posting of officials from Southern Rhodesia are bringing a creeping colour bar up and introducing Rhodesian racial attitudes—ugly attitudes which the Nyasalanders thought the Colonial Office would never allow... The Colonial Office officials in control of the country have lost sense of direction. Knowing Southern Rhodesia and the Nyasalanders' feelings about Federation, they do not believe it can work. They seem still to hope vainly to keep this knowledge from the Africans... They can do little but implement the letter of the Federal Constitution and keep the Security Police busy checking on sedition and unrest... In the hope of excluding the doctrine of passive resistance—the Federation's worst bogey—Gandhi's works are declared "seditious" as well as Marx's, and the circulation of ideas among the Africans is hardly less so... The only hope I found in any minds there—and I found it in very many—is of contracting out of the Federation and forming some sort of liaison with Tanganyika.

Helping Arrested

Leaders

While the refusal of bail to the 141 arrested on the charge of treason in South Africa gives

fuller opportunity to arrange for their legal defence, it makes more urgent the need to assist their dependants. Donations should be sent to Canon L. John Collins, Chairman of Christian Action and Treasurer of the Movement for Colonial Freedom.

Asian Conference

The Asian Socialist Conference is to be denied its African guests this year. The Central African Federation has refused passports to Nkumbula, Mr. Kenneth Kaunda and Mr. T. D. T. Banda, representing the African National Congress there. The Uganda Government has forbidden Mr. Paul Muwanga to attend, and has retained his passport. Why? In the case of the Federation, which proposes itself as a permanent structure, it could be argued that an interest in certain tenets of Asian socialism is an interest in discrediting the idea of partnership on which the country uneasily rests.

But for Uganda, soon to be "a self-governing African state," the sharing of Asian experience might be thought almost indispensable. Uganda allowed Mr. Musazi (supposed to have been an author of the 1949 riots) and Mr. Mulira to attend the first of these conferences at Rangoon in 1953; one of them is now a member of the Legislative Council and the other runs a Christian Liberal party. Mr. Muwanga himself visited India earlier this year with no subversive results. Is it that these governments are more conscious of what they dislike than of what is actually dangerous to them?

Ghana's Independence

Two things stood out from the Commons debate on the Ghana Independence Bill. One was the unanimous goodwill of the House to the new nation and its firm commitment to the grant of independence next March. There is no going back on that. The other was the concern of the whole House with the present differences of opinion between the Government and the Opposition parties in the Gold Coast. Speaker after speaker touched sympathetically on the fears and suspicions expressed in Ashanti and the Northern Territories and the danger of disturbances if Independence Day comes before

the Government's opponents are satisfied. These difficulties are at last being taken seriously. Yet no speaker advocated the division of the country. Various more practicable safeguards against corrupt or tyrannical government were put forward, either constitutional restraints or means to protect those restraints themselves from being too easily swept away. Mr. Lennox Boyd said "the honour of the whole democratic experi-

ment in Africa is at the moment in the hands of the people of the Gold Coast." We can be sure that Dr. Nkrumah knows that. Some of his followers are less far-sighted. But the Commons' unanimous support for the Independence Bill should help to convince them that our concern about these constitutional points is not a sign of lingering imperialism but of sympathetic concern for the success of a great experiment."

THE GREAT PEOPLE OF SOUTH AFRICA RALLY

CARE FOR PEOPLE IN PRISON

Johannesburg.

MAGNIFICENT singing of all the spirited and familiar Freedom Songs rings out from the Johannesburg Fort east wing each morning as volunteer workers from the Congress take the 140 treason trial prisoners the first meal of the day.

From the Wednesday of the raids and arrests this has been one of the bonds of contact between the leaders inside the prison and those outside.

Three times a day volunteers have carried meals to the Fort as well as newspapers, letters and other comforts. Clothes have been collected for those in custody; gifts of tooth brushes and paste and soap made up; special diets sent in for those who are ill.

African, Indian and European women take turns at the catering. Sandwiches are made during the night for breakfast and then men and women together carry in the heavy steaming coffee urns.

Indian homes in Fordsburg have been converted into bustling kitchens where the gigantic task of turning out hot meals for the 140 is undertaken with

smooth efficiency by Indian women under the leadership of Dr. Zainap Asvat.

African women in Orlando have volunteered to do the laundry for the 140.

Indian shopkeepers have given fruit, vegetables and meat and told Congress workers: "Come back tomorrow for more."

One butcher has offered a sheep daily.

University students and school boys and girls from Fordsburg and Ferreirstown came voluntarily to the Congress office to offer help.

At a meeting to set up the Prisoners' Food and Comforts Fund an Indian woman emptied a brown paper bag on the table. Out rolled £30—collected by the Indian women of Krugersdorp.

The African Laundry Workers' Union donated £10 the day after the arrests; the Newclare ANC Branch took a blitz collection of £4 for food for those in the Fort.

Congress members are organising regular visits to the dependants of those arrested and are organising assistance for them.—New Age

Holiday Shopping Hours

The president of the Durban and District Indian Retailers Association informs us the following Holiday Shopping Hours applying to General Dealers only throughout Natal:

Monday, December 24th	all Shops remain open from 7 a.m. to 9 p.m.
Tuesday, " 25th	Xmas Day Closed
Wednesday, " 26th	Boxing Day "
Monday, " 31st	on New Years Eve to close at 6 p.m.
Tuesday, January 1st	Closed
Wednesday, " 2nd	" "

Re-open on Thursday the 3rd January as usual.

African Viewpoint

South Africa And The United Nations

SOUTH AFRICA'S partial walk-out of the United Nations springs from both the country's strength as well as its weakness. We produce uranium and this places us in the position where the United States, the most powerful influence in the United Nations, is compelled to pay attention to what our government says. Because of this America cannot take a firm stand against South African race oppression when it is discussed in the United Nations,

By

JORDAN K. NGUBANE

But America's difficulties are not overwhelming. South Africa is a producer of raw materials and has extremely limited capital resources. This means that with sufficient pressure from those she borrows money from she can be persuaded to see the truth in better light.

American Sympathies

On the question of the price of gold she has, for years now, accepted a price dictated to her largely by America. The United States is in the position to use the same sort of pressure in her other relationships with South Africa. Up to now she has not done this although her sympathies are said to be with the liberal democratic forces and not with apartheid.

One of the factors responsible for this contradiction is that Cape-town stands half-way between Tokio and New York. In a world war South Africa would play a decisive role. With trouble simmering in East, America wants to place herself in the best position to attack or defend as circumstances dictate. To press South Africa too far at this stage might rob America of some of the advantages a more conciliatory policy would bring in.

The other factor is the organisational weakness of the anti-apartheid forces in the land. Up to the beginning of October opposition to apartheid was not concerted. It was only after the Bloemfontein conference that people began to think in terms of a new regrouping of forces against apartheid. Since then events in the

Drown-Africa

From this perspective American policy lends itself to being seen as opportunistic. But a closer view reveals that American touchiness on the question of communism dictates a cautious rather than opportunistic policy. One false step might, in the American view, open the floodgates of communism and drown Africa in one bloody deluge.

This springs largely from uncertainty about the real nature of opposition to apartheid in the land. It is an uncertainty which works very much in favour of the apartheidists at the moment. They are doing everything in their power to convince America that opposition to them is basically communistic. We must tell America fearlessly that it is not; that the local Nazi-boeties beat the anti-communist drum to crush genuinely democratic opposition to their wicked ideology. As America always listens when you shout anti-communism, without always checking on your bona fides, we can expect American policy to continue for some time to be weak in a fashion which favours Mr. Strijdom.

And as long as this is the case the United Nations is not likely to arrive at a workable solution of the race problem as presented to it. Let me make this point clearer. I do not look to the United Nations or any foreign power to impose any solution of the race problem on us. But since South Africa is a member of the world organisation I definitely expect that body to exert persuasive pressures on our government in efforts to get it to follow policies which conform to the United Nations Charter. To the

extent such pressures can be influenced by the attitude of friendly countries like America, what they do is of first class importance to us.

Grave Weaknesses

On the other hand the South African Government has grave weaknesses. It rules a sharply divided nation—the majority of whom regard the dominant State philosophy as a menace to their very survival. Since apartheid is a standing insult to the man of colour in every part of the world, the entire coloured world is hostile to it. This is placing America to choose between Strijdom and the goodwill of the coloured world.

Placed in the position where the stakes were greater—in Egypt—America did not hesitate to jump on to the side of the non-White Egyptians. But to stop here is grievously misleading. The issue had little to do with colour, really. It so happened that American economic and ideological interests tallied in the Egyptian situation and that forced America to take a firm stand against friends who were, in many cases, more valuable than the Strijdom government.

Our own strategy in this country, as well as our propaganda abroad—that is, in so far as the West goes—must be aimed at convincing America in particular and the Commonwealth generally that their ideological and economic interests tally at the point where sympathy with the cause of liberal democracy in this country takes the form of effecting a shift in the mood of the United Nations in the direction of a more constructive approach to the South African race problem.

Donges On South African Communism

IN 1949, 15 of the most dangerous Communists in the Western world were living in South Africa. Now about 600 Communists in the country were under surveillance and their activities were being checked in terms of the Suppression of Communism Act passed by the Government, but they had not been entirely eli-

strategically, in the Soviet efforts to conquer the African continent.

The 1954 congress of Communists in Britain admitted that Indian National Congress, the African National Congress and the Congress of Democrats were the spearhead of the Communist assault on Africa.

The Minister said that he had tried to prevent Africans from leaving the Union for Czechoslovakia, but many had left the country illegally to receive training from the Communists.

Dr. Donges said that unless the race for materialism was ended in South Africa soon, there was a danger that the nation (volk) would be crucified on a cross of gold.

The glitter of gold blinded the eyes of many people for the real wants of the spirit. The danger of materialism was brought about by prosperity which caused an obsession for money and ever more money, the Minister said.

Prosperity could extinguish a nation's ideals—or could lead the nation to realisation of these ideals.—Sapa.

Rabbi Ordered To Leave Union

RABBI Dr. Andre Ungar, head of the Jewish Reform congregation in Port Elizabeth, has been ordered by the Minister of the Interior, Dr. Donges, to leave South Africa by January 15.

No reasons were given for the expulsion order.

Dr. Ungar said that the order came as a complete surprise. Before receiving the order, he had already arranged to leave the Union at the end of January to take up an appointment in London. He knew of no reason for his expulsion.

Dr. Ungar, who is 28, was born in Hungary. He qualified as a rabbi at the age of 25 and came to South Africa from England two years ago.

Dr. Ungar believes the order to him to leave was issued because of his frank condemnation of certain Government policies. He has made his condemnation in sermons, from public platforms and in articles.

"I am not a politician and the policies of anyone are not my business as such," he told the Port Elizabeth correspondent of "The Star". "On the other hand, I am a minister of religion, and it is my duty to take what I consider to be a moral approach to all action that

Liberian Suggestion On S.-W.A. Problem

New York.

A SUGGESTION that Mr. Hammarsjold, the Secretary-General of the United Nations, should visit South Africa to negotiate a trusteeship agreement for South-West Africa, was made in the trusteeship committee of the General Assembly last week.

It was made by Liberia, which also proposed an alternative plan—the calling of a round table conference in South Africa to be attended by the Secretary-General, representatives of the United States, the United Kingdom, France and of an African state as well as one from a Latin-American state.

Liberia declared that if either of these suggestions won support in the trusteeship committee, it would submit a resolution on the subject.

The proposals came during the resumed debate on the future of South-West Africa.

Miss Angie Brooks, of Liberia, vice-chairman of the committee, said the time had now come when some measures should be taken to achieve a solution of the problem of South-West Africa.

"In conformity with the prevailing spirit of the present session," she said, "I would suggest that the Assembly authorize the Secretary-General of the United Nations to go to South Africa to negotiate a trusteeship agreement with the Union Government for South-West Africa or as stated above to call a round table conference in South Africa.

Two other representatives of African states, the Sudan and Morocco, had spoken before Miss Brooks and both criticised the Union Government's policy towards South-West Africa.

Liberia's proposal is not being taken up seriously by most delegations attending the present session of the Assembly. S.A. Press Association.

A sound knowledge of bookkeeping is essential to every commercial career. The School of Accountancy's home-study course, backed by 47 years of successful educational service, have helped thousands to succeed. Write for free book "The Direct Way To Success." The School Of Accountancy, P. O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

EXTRACTS FROM INDIA NEWS

THE Indian Red Cross Society has sent a donation of Rs 5,000 to the Red Lion and Sun Society of Iran through the Iranian Embassy in New Delhi. The amount has been sent for relief sufferers of the recent earthquakes in Southern Iran.

Kolar Gold Fields

The Kolar Gold Fields which have been operated by the British companies for about 75 years have been taken over by the Mysore Government. At

a ceremony the Mysore Chief Minister handed the British operators a cheque for Rs. 123 million in part payment of the sum of Rs. 164 million which had been fixed as compensation.

India Retains World Title In Olympic Hockey

India retained her world supremacy at hockey with a victory of one goal to nil over Pakistan and achieved once again the coveted Gold Medal for this event.

TEACHERS WANTED

Two Teachers wanted to teach Arabic and Urdu. Apply stating qualifications to:

The Secretary, Madressa Islamia, P.O. Box 5075, Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

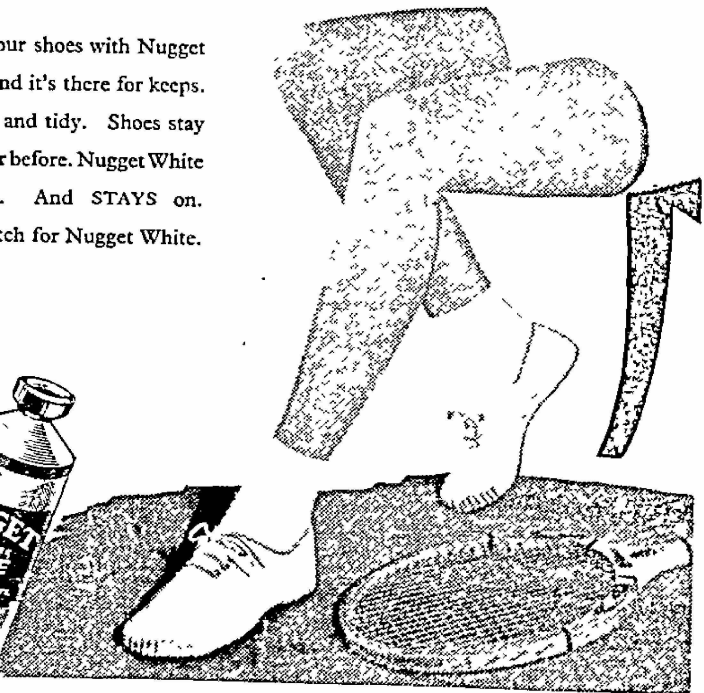
Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, Phone 33-1654.

NOTICEABLY WHITER SHOES

WITH NUGGET WHITE

CLEAN your shoes with Nugget White and it's there for keeps. Feet look trim and tidy. Shoes stay whiter than ever before. Nugget White goes on easily. And STAYS on. There's no match for Nugget White.

'NUGGET' WHITE IN TUBE OR JAR

SUNDIALS FOR TIME—

but

for shine

Sunshine comes right into your home when you use Sunbeam. It's tinted sunshine—giving your floors, stoeps and furniture the most wonderful, dazzling shine quickly and economically. White, light, dark for floors and furniture. Red, black, green for stoeps

Shines...and shines...and shines

96911

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful *and* safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home... use Dettol promptly.

DETTOL
THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

48

9558-3

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

*

પુર્વ પશ્ચિમનો ભેદ ન કરીએ. ફરક વસ્તુની તુલના, તે ગમે લાંબી હોય તો પણ, તેના યુજ્ય હોય પર કરીએ. તેજ શુદ્ધ ન્યાય તોળી શકીએ.

—ગાંધીજી.

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયું.
મૂલપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

*

પાપ-પુણ્ય, સુખ-દુઃખ યા માટે? મુશ્કર છે પણ તે વ્યકિત નથી. તે નિયમ છે, નિયંતા પણ છે. આનો અર્થ એ થયો કે, મનુષ્ય કર્મનો ભોગ બને છે. તે સત્કર્મથી ચઢે છે; દુષ્કર્મથી પડે છે.

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૪ સુ—અંક ૪૮

તા. ૨૧ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૬.

છુટક નકલ પે. ૬

હિંદ યુનીયનને યુનો તજ દેવાના સવાલનો ફરી વિચાર કરવા કહે છે

યુનાઇટેડ પક્ષ આપણને કહે છે

શ્રી. ૧૫. કે. મેનને ન્યુયોર્કમાં બોલતા જણાવ્યું હતું કે, સાઉથ આફ્રિકાની સરકારે યુનોને બહીષ્કાર કરવાનો છે નિર્ણય લીધો છે તેનો ફરી વિચાર કરે. યુનોની જનરલ એસેમ્બલીમાં બોલતા તેઓએ વધુમાં કહ્યું હિંદ આશા રાખે છે કે એવો-વખત પણ આવશે કે જ્યારે સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર પોતે જ યુનોને ચાર્ટરની કલમો સુજબ પોતાના હિંદી વસાહતીઓનો સવાલ ઉકેલવા જણાવશે યા હેવાલ પેશ કરશે.

પરેબર છે. અને અમે ખારીલાપણું ભુલી જવા ઇચ્છીએ છીએ.

દુનીયાની ફરજ

યુનીયનમાં હિંદીઓને જે વર્તાવ મળી રહ્યો છે તેથી આજની અધુનીક દુનીયા સામે એક મોટો સવાલ આવી ઉભો છે.

વધુમાં મી. મેનને જણાવ્યું કે આફ્રિકાના દક્ષિણ ભાગમાં માનવી સાથે યુદ્ધમાં જેવું વર્તન રાખવામાં આવે છે.

યુદ્ધમાંનો અર્થ એ નથી થતો કે, પૈસા આપીને તેને ખરીદવામાં આવે છે પણ માનવ વ્યક્તીત્વનું અપમાન કરાય છે અને એક મીલકત તરીકે માનવીને સમજવામાં આવે છે.

ન્યાં સુધી મીત્ર જાતીઓનો સમાજ આપણે નહીં સ્થાપી શકીએ ત્યાં સુધી આ સવાલનો ઉકેલ કે જે સવાલ આજે દુનીયા સમક્ષ એક મહાન પડકાર રૂપે ઉભો છે તેનો ઉકેલ લાવી નહીં શકીએ.

બો. બાનીસગર્ગની યુનાઇટેડ પક્ષની સભામાં મી. ડી. ઇ. મીચલે જણાવ્યું હતું કે; મતાધીકાર માટે ખીન-ગોરાઓની માંમણીઓ વધુ થઈ રહી છે. જેમ જેમ ખીન-ગોરાઓ માટેના અન્યાયો નવા કાયદાઓ થતા ગયા તેમ તેમ આ માગણી વધતી ગઈ છે. તેઓ માને છે કે, દક્ષત એકજ રીતે તેઓ આ કાયદાને રદ બાતલ કરી શકે છે કે, જે તેઓને મતાધીકારનો દક્ક મળે. તેઓના અસંતોષ અને નિષ્ફળતાને પરીણામે ગોરાઓ સામે દ્રેશી જાગશે.....આ મતાધીકાર આપવો એજ એક યુનીયનમાં વાતાવરણ સ્થીર કરવા માટે ઇલાજ છે.

પણ મી. મરાઇસ રોયને કહ્યું કે; "આજની નવી પરીસ્થિતિ જે સરકારે ઉભી કરી છે તે બેતા તેમને લાગે છે કે યુનાઇટેડ પક્ષ કલહોને ફરી સામાન પણે મતાધીકાર આપી શકશે કે કેમ.

ફિંગરિલીયમસ ટાઉનના મી. આર. ડી. ડેવીસે કહ્યું કે "યુનાઇટેડ પક્ષે પોતાનું અભીમાન ગળી જવું નોંધ્યું અને સરકારને કલહોનો સવાલ ઉકેલવા કહેવું નોંધ્યું. "કારણ કે, ન્યાં સુધી બધા દક્ષિણ આફ્રિકાને મન ગમતી નીતી તે સ્થાપી નહીં શકે, ત્યાં સુધી તે સત્તામાં નહીં આવી શકે."

પ્રોમોમ્-ટીનમાં બોલતા સર ડી વીલીયરસ ગ્રાફએ કહ્યું. હતું કે, "અમે માનીએ છીએ કે પશ્ચીમ સંસ્કૃતિને જાગૃત રાખવા માટે ગોરુવચરવ જાળવી રખાવવું નોંધ્યું. પણ એને માટે આપણે ખીન-ગોરાઓનો વિશ્વાસ અને સાથ મેળવવો જરૂરી છે. આપણે જે તેઓને યોગ્ય સ્થાન આપવા નાકાર્યું તો તે આપણી વીરુદ્ધ થશે. આપણી નીતી સમાનપણાની નીતી નથી. કાઇ દીવસ નહોતી કાઇ દીવસ હતી પણ નહી અને હવે પછી થશે પણ નહીં.

આ શુ સ્ત્રાયકમના જ રાખ્દે છે ૧"

સાઉથ આફ્રિકા વિશે ઉલ્લેખ કરતાં શ્રી. મેનને કહ્યું કોમનવેલ્થ કુટુંબનું "અમારો ભગીની દેશ."

આમળ બોલતા તેઓએ કહ્યું કે, ગંભીર પણે કહી શકાય તેવી રીતે અને સારામાં સારી રીતે હું કહેવા ઇચ્છું છું કે, મારી સરકારનું વળણ અને અમારા પ્રતિનિધિ મંડળનું વળણ તેમજ માઈ પોતાનું વળણ એવું છે કે, આ સંસ્થાના કાંઈ પણ સંખ્યને પછી બલે અમે અને તેટલા મતબેદો ધરાવતાં હોઈએ તો પણ એવું વળણ બતાવવા કે તેને આ સંસ્થાને એવેજ કરવું પડે અથવા સંસ્થામાં પોતાનું સ્થાન નથી એમ લાગે તે દુઃખ કર છે.

તેથી સાઉથ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ નું નિવેદન અમને આનંદ કે સુખ કર નથી. અમે અમારા હથીયારને એના પર વાપરવા નથી માગતાં. અમે આશા રાખીએ છીએ કે, યુનીયન સરકાર આ બારામાં ફરી વિચાર કરશે.

ઝેરીલાપણુ નથી નોંધવું
શ્રી મેનને બધા સભ્યોને સંબોધતાં જણાવ્યું કે,
હું કહેવા માંચું છું કે મી. લો. સાઉથ આફ્રિકાના પરદેશ ખાતાના પ્રધાન કે જેઓ સાથે મારે વ્યક્તીમત સારો સંબંધ છે—હું આ કહેતા અમ્યાનું છું કારણ મી. લો. ઠાન્ડર નથી—હિંદ ઝેરીલાપણુની નિતીનો આ બારામાં થીકાર બન્યું છે. હું આ સમાને ખાત્રી કરાવવા માંચું છું. હું

આ સમાને કહેવા ઇચ્છું છું કે, અમારો પાછલો ચર્ચાનો રેકોર્ડ તેઓ વાંચે.

સાઉથ આફ્રિકામાં વસતાં હિંદના મૂળ વતનીઓની જે કશું દશા યુનીયન માં કરવામાં આવે છે તેથી હિંદના પ્રતીનીધીઓથી કદાચ કાંઈ હોય થવા પામ્યો હોય એ સત્ય હોઈ શકે છે. પણ જે હિંદ ખારીલુ બન્યું હશે તો આ સમાના ખીન સભ્યો પણ ખારીલા બન્યા છે.

યુનીયનમાં હિંદીઓ સામેના વર્તાવ નો હેવાલ સમા સામે છે. અને ન્યાં સુધી બને ત્યાં સુધી માઈ પ્રતિનિધિ મંડળ આ સવાલનો નિકાલ લાવવા

બાપુ સ્મરણ

બાપુજી જેલમાં ગયા હોય ત્યારે પણ આશ્રમનાં બાળકો બાપુને પત્ર માં જાતજાતના સવાલો પુછતા. એક વાર એક બાળકે એક પ્રશ્ન લખી મોકલ્યો કે, "બીધમને શિખંડીને આમળ કરીને માર્યા અને જ્યંદ્રથને માટે સુર્વને સુદર્શન ચક્રથી ઢાંકી દીધો એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને ખરોબર કયું? અને જે ખરોબર ન હોય તો એવાં નાટક આપણાથી બનવાય?"

બાપુજીએ જવાબમાં લખ્યું: "તારો સવાલ સરસ છે. મહાભારત કાવ્ય છે, ઇતિહાસ નથી. જે માણસ હિંસાનો માર્ગ લે તો તેમાં સાચુ શુદ્ધ આવે જ એમ બતાવવાનો કવિને હેતુ છે, પછી તેમાંથી કૃષ્ણ જેવા પણ બચી નથી શકતા. બાકી બોટું તે બોટું જ છે. અને શિખંડીને આમળ કરવામાં તેમ જ સુર્વને ઢાંકવામાં હોય તો હતો જ. વ્યાસજીએ પણ મારા સ્મરણ પ્રમાણે એ પ્રસંગો હોયરૂપે વર્ણવ્યા છે. આવા દાખલા એવાળાં નાટકોમાં એ દાખલા નકલ કરવા યોગ્ય નથી એમ બતાવ્યું હોય તો તે બજવવામાં કદાચ હોય ન હોય. છતાં તું પુછે છે એ બહુ વિચારવા યોગ્ય તો છે જ."

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૧ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૬.

વડા પ્રધાન સ્ટ્રાયડમ અને પિશાચો

દક્ષિણ આફ્રિકાની એક ખાસી યત બની ગઈ છે કે; “ડોંગાન્સ ડે” જેને સરકાર હવે “ડે ઓફ કોનવેન્ટ” કહે છે તે દિવસે આફ્રિકાન્સ બોલનારા બધા રાજપુરુષોએ આફ્રિકાનર મા રીલમાં જે આગે સળગાવ મારી ખીનાઓ હોય તેની સ્ત્રી કરવી. હાખલા તરીકે; રંગલેદ, સંપ; કોમ્યુનીઝમ, લીબરલીઝમ, અને આવા વિશયો ઉપર એવી રીતે બોલાય છે કે, આફ્રિકાનરો ની માનસીક સ્થિતિ એવી થાય છે કે, તેઓ પોતાના જ વિચારો ને માન આપે છે અને ખીજના વિચારોને કાને પણ ધરતાં નથી.

પ્રકાશકોની નોંધ
કોમ્યુનિસ્ટના તહેવારો વખતે અમારા સ્ટાફને જે કાય-દેસર સેલો આપવાની છે તે બે અઠવાડિયાની રક્ત આપવામાં આવે છે. તેથી અમારા તા. ૨૮મી ડીસેમ્બર અને તા. ૪ જાન્યુવારીના ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ ના અંકો બંધ રહેશે.

આનો એક હાખલો એ છે કે; પ્રધાને પોતાના ભાષણમાં સુલ બોલનારા આફ્રિકનોને કોમ્યુનિસ્ટ ના ભય સામે ચેતવણી આપી હતી. એમને પોતાની વફૂત્વ શકતી વાપરી, અને એક મહાન સંસ્કૃતીના વારસદાર તરીકે તેઓએ કહ્યું હતું કે, આ “લાલ પીશાચો” કાળા અને ગોરા વચ્ચે બળિવો ઉત્પત્ત કરી રહ્યા છે.

એક તરફથી લાલ પીશાચો ભતીલેદ ઉત્પન્ન કરનારા છે એમ કહે છે, બીજી તરફથી કોમ્યુનિસ્ટો અને ભતી સમાનતા સાધનારા બન્ને એક સરખા છે એમ કહે છે. એમને સાંભળ નારાઓ પર તેથી એવી અસર થાય છે કે; કોમ્યુનિસ્ટો અને

ઇલાયદાપણાનો વિરોધ કરનારા બન્ને એક સરખાજ યુનેગાર છે. અમે પ્રધાનને જણાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે આંતુ ખીન-જવાબદાર રીતે બોલવું એ ઘણું જોખમકારક છે. કદાચ એમને તેની કહંપના પણ નહીં હોય. કોમ્યુનીઝમ અને ભતીય એકતાં એ સાવ જુદી વસ્તુ છે. કોમ્યુનીઝમ એક એવો પંથ છે કે જે માકસે ઉપજાવ્યો છે. એનો આદર્શ એ છે કે; એક એવો સમાજ સ્થપાવવો જોઈએ કે જેમાં વર્ગલેદ ન હોય. અને તેમાં માનવ માનવનો ગેરલાભ નહીં ઉઠાવે. એક એવો સમાજ જેમાં પોતાની જરૂરીયાત સુજબ રૂં જીવન નિર્વાહવું સાધન મળે અને એની યોગ્યતાં પ્રમાણે કામ લે. આ વિચાર સરળી સુજબ જે માણસ પાસે વધુ સાધનો હોય તે, જેની પાસે નથી તેનો દુસ્મન ગણાય. આ નીતી સુજબ જ વધુ સાધન સંપન્ન હોય તેને ઉઠાવી નાખવો અને જે જુજ સાધનો વાળો છે તેઓની સરસુખત્યારી નીચે એક સમાજની રચના કરવી એ કોમ્યુનીઝમ છે.

આ એવી વિચાર સરળી છે કે, ધિકકાર અને તિરસ્કાર એજ તેઓની ફીલોસોફી છે. એ લોકો બહોર સામે મહાન આદર્શ શુકશે પણ તેને મેળવવા ગમે તેવા નિચ રસ્તાઓ તેઓ લેશે. ઝેરના માયાપર રચાયલી આ નીતી છે જે ઝેર પેદા કરે છે અને માને છે કે, પહેલા નાશ કરવો અને પછી સર્જન કરવું. જે દેશમાં શ્રીમંતો અને ગરીબો વચ્ચે લેદ હોય, જ્યાં સાધન સંપન્ન અને ખીન સાધન સંપન્ન વચ્ચે લેદ હોય. અને કોમી લેદો હોય ત્યાં કોમ્યુનીઝમ એ પીશાચરૂપ બની રહે છે.

પણ ભતીય એકતા એ જુદી જ વસ્તુ છે. પહેલા તે એ કોમ્યુનિસ્ટ આદર્શ નથી. ખીજ એથી આ વસ્તુને કોમ્યુનીઝમ સાથે લેણ કરી દેવું એ પ્રધાન ની અજ્ઞાનતા સુચવે છે. તેમજ એ પણ જણાઈ આવે છે કે પ્રધાન ગમે તે વસ્તુને મારી મચડીને ગમે તેવો મન ગમતો ઘાટ આપવા ઇચ્છે છે.

ભતીય એકતાનો આદર્શ ખ્રીસ્તી ધર્મમાં છે. અને ખરી પશ્ચીમ સંસ્કૃતીમાં પણ એ વિચારવું ખીજ રહ્યું છે. પણ આપણે તે ખ્રીસ્તી ધર્મ જ લઈએ કારણ ઇલાયદાપણાના સજા કારણ પશ્ચીમ સંસ્કૃતી કરતાં ધર્મના આદર્શો વધુ સારી રીતે સમજ શકશે.

ખ્રીસ્તી ધર્મ એક ખીજ ભતી એ વચ્ચે લેદ નથી કરતો. આપણે કયાંય બાયબલમાં એમ વાંચીએ છીએ કે ગોરાઓને ગોરી માટી માંથી અને કાળાઓને કાળી માટી માંથી બનાવ્યા છે? ઇશ્વરે માનવ સજા છે. અને આગળ જતાં ઇશુએ જોખવટ કરી છે કે એના અનુયાયીઓમાં લેદેભાવ નહોતો અને તેની નજરમાં બધા માનવો એક સરખા છે. જે ભગવાને માનવને સજ્યો છે તે એ સુખાંતા ભરી ખીના છે કે આપણે માનવું કે, ભગવાને કાળાને ગોરા કરતાં નિચ કોટીનો બનાવ્યો છે. આથી જ બધા માનવો એક સરખા અને એકજ રીતે બનેલા છે પછી ભલે તે ગમે તે વર્ણના હોય. આખી દુનીયામાં ગમે તે માણસ ને પછી તે ગમે તે વર્ણના હોય તેને પોતાની ઉન્નતી માટે પુર્ણ સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ.

કોમ્યુનીઝમની વિરૂદ્ધ ભતીય એકતા એ પ્રેમ પર, રચાયલી નીતી છે. જે માણસ પોતાના સામીને પોતાના જેટલો જ આદર છે તે માણસ પોતાના સાથી દાર પાસે પોતે જે મેળવ્યું છે તે જોવા ઇચ્છે છે. જે માણસ પોતાના સાથીદારોને ધિકકારે છે તે ભતી એકતામાં ન માન નારો જ હોઈ શકે. એક આદર્શ ધિકકાર ઉપર અને ખીજ પ્રેમ પર રચાયલી હોઈ તે બેને એક કરવા એ પ્રધાનની મહાન જુલ અમને જણાય છે.

આ જમાનામાં ઇલાયદાપણ એ કલંકરૂપ ગણાવવું જોઈએ. આ નીતીને લીધે એક સાઉથ આફ્રિકનોને ખીજ સાઉથ આફ્રી-કનથી-ભતીલેદની નીતીને લઈ-દુર કરે છે. આ નીતી ધિકકાર ઉપર રચાયલી છે અને તેથી એને જે કોમ્યુનીઝમ સાથે સર-ખાવાય તેો ખોટું નહી. બન્ને નીતીઓમાં એટલો જ ફરક છે કે એક આર્થીક રીતે ઉન્નત માણસ ને ધિકકારે છે અને ખીજે ફગ ફરકને લીધે માણસને ધિકકારે છે. દક્ષિણ આફ્રિકા બધી ભતી ના રંગ વર્ણોમાંથી ભરેલો દેશ છે. તેથી આ દેશનો કટ્ટો દુસ્મન કોમ્યુનીઝમ નહી પણ ઇલાયદા પણ છે. આથી બધા સારા વિચાર ધરાવનારાઓ કોઈ પણ વર્ણના સાઉથ આફ્રિકનોએ એક યદને ઇલાયદાપણાનો નાશ કરવો જોઈએ.

ક્રિસ્ટમસ્ટના અભિનંદન
અમે અમારા ખ્રીસ્તી વાંચકો ને આ પવિત્ર તહેવારો માં અમારા અભિનંદન પાઠવી એ છીએ અને ખ્રીસ્તી આલમ તું નવું વસ્સ સુખ અને શાંતી માં પસાર થાવ એવી પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા પાસે યાચના કરીએ છીએ—આમીન.

જ્યાં સુધી આ દેશમાં ઇલાય દાપણ હશે ત્યાં સુધી આ દેશ માં સુખ શાંતી કે આનંદ અથવા ઉન્નતીને માર્ગ નથી. બહુલા માણસો સત્ય તરફ અંધ બની ને અત્તાના ઉચ્ચ સ્થાને હશે ત્યાં સુધી ઇલાયદાપણાને કાઢવા માટે કંઈજ પ્રયત્ન નહી થાય. આજે વખત આવ્યો છે કે એ નીતીનો પુર્ણ નાશ થવો જોઈએ અને દેશને તેના પૂર્ણમાંથી મુક્ત કરવો જોઈએ. એક એવો સમાજ સ્થાપવો જોઈએ કે જે પ્રેમ, સમાનતા, ન્યાય અને સત્યતા પર રચાયલી હોય.

—ડો. રાખી એન્ડ્રી યુન્બર (પોટ જેલીઓપેથ) જેઓ જીવસોના ધર્મ પ્રચારક છે. તેમને જાન્યુવારીની ૧૫ મી પહેલા યુનીયન સુધી સાથી જવા ડો. ડેન્ડીસે કહ્યું છે. કારણ કે જુલ જ જણાવવામાં નથી આંતુ તેમની ઉમર ૨૮ વર્ષની છે અને જેવરીમાં જન્મેલા છે.

લીબેરીયને આફ્રિકન સવાલ માટે

ડૉ. આંબેડકરનું અવસાન

સુચન કથું

ન્યુયોર્ક: યુનોની ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીમાં એક સુચન કરવામાં આવ્યું હતું કે; યુનોના જનરલ સેક્રેટરીએ સાઉથ આફ્રીકા અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા નો એક અભ્યાસ પુસ્તક પ્રવાસ ટ્રસ્ટી શીપની શરતને આધારે કરવો.

આ સુચન લીબેરીયાના પ્રતીનીધી તરફથી થયું હતું અને તેમને એક ખીણ પશુ સુચન કથું હતું કે; એક ગોળમેળ પરીપદ સાઉથ આફ્રીકામાં ભરવી જેમાં સેક્રેટરી જનરલ પશુ હાજર હોય અને ખીણ પ્રતીનીધીએ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, યુનાઇટેડ કીંગડમ, ફ્રાંસ, અને એક આફ્રીકન સંસ્થાન માંથી તેમજ એક લેટીન અમેરીકા માંથી હોય.

લીબેરીયાએ કહ્યું કે, આ એમાંથી એકાદ સુચનને જો ટ્રસ્ટીશીપ કમીટી સ્વીકારે તો તે દરાવ પાસ કરી શકાય.

નિરાકરણ

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના ભાવી સવાલ પર ચર્ચો થઈ રહી હતી તે

વખતે આ સુચના કરવામાં આવી હતી.

મીસ જોમની જુક્સ જેઓ કમીટી ના ઉપ-પ્રમુખ છે (લીબેરીયન) તેઓએ કહ્યું કે હવે વખત આવી લાગ્યો છે કે; સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના સવાલના ઉદ્દેશ માટે કાંઈક સક્રિય કાર્ય કરવું નોખાય.

હું ઇચ્છું છું કે સેક્રેટરી જનરલને કમીટી સાઉથ આફ્રીકા અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા વચ્ચેના ટ્રસ્ટીશીપ કારાર વિશે યુનીયન સરકાર સાથે સંપર્ક સાધવા ચાલુ બેઠકની સર્વોચ્ચ સલાહ આપી.

અથવા અમે કરેલી ખીણ સુચના ગોળમેળ ભરવાની સ્વિકારશે.

મીસ જુક્સ પહેલા ખીણ બે આફ્રીકન સંસ્થાનોના પ્રતિનિધીઓએ ભાષણ કર્યું હતું અને બંને એ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા તરફની યુનીયન સરકારની નીતિનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

લીબેરીયાની સુચનાને ગંભીરપણે ધ્યાનમાં ચાલુ બેઠકના પ્રતિનિધીઓએ લીધી નથી.

જાણીતા દરિબન નેતા ડૉ. બી. ડલ્. ૧૯૪૨ થી ૪૬ સુધી મવંરનર આર. આંબેડકરનું તા. ૧ ડીસેમ્બરના ન્યુ દિલ્હીમાં અવસાન થયું છે. તેઓ માણ કાલદા પ્રધાન હતાં અને નવું બંધારણ લખવામાં ધણો અગત્યનો ભાગ ભીધો હતો.

તેઓનો જન્મ ૧૮૮૩માં થયો હતો. તેમનું શિક્ષણ મુંબઈમાં અને લંડનમાં થયું હતું તેઓ રાજકીય અર્થશાસ્ત્ર ના કુબંધની ટોમસ ટોલેજના અધ્યાપક હતા. ૧૯૧૭ સુધી અધ્યાપકનું કામ કર્યો પછી ૧૯૨૩થી વકીલાત કરી હતી. લંડનમાં ભરાયલી ૧૯૩૦-૨૧ની ગોળમેળમાં દલીલ પક્ષના સભ્ય તરીકે તેઓએ પ્રતીનીધીત્વ ધરાવ્યું

હતું. ૧૯૪૨ થી ૪૬ સુધી મવંરનર જનરલની સલાહકાર સમીતીના એક સભ્ય હતાં. બંધારણ સમાના પ્રમુખ હતા. ૧૯૪૭થી ૫૨ સુધી કાપડાના પ્રધાન હતાં. ૧૯૫૨ પછી રોટની કાઉન્સીલમાં ચટાયા હતાં.

તેઓએ હાલ થોડા વખત પરજ સમુદ્ધરીતે દલીલ વગીને બુદ્ધ ધર્મ અંગીકાર કરાવવા પોતે પશુ બૌદ્ધ ધર્મ સ્વિકાર્યો હતો. તેઓએ લખેલા પુસ્તકોમાં "રૂપીયાનો સવાલ" "માંધી જીવ્યા" અને ખીણ ફેટલાક પુસ્તકો અર્થ શાસ્ત્ર વિશે લખ્યા છે. જેમના મરણથી હૌને એક બુદ્ધીવાન નેતાની ખોટ મજ છે.

સમાચાર સંગ્રહ

—પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ સુદરાવદી બ્યારે સાઉદી એરેબીયાને પ્રવાસે ગયા હતાં ત્યારે મીસરના પ્રમુખ નાઝરને મળવા ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી પણ નાઝરે નાકામાંનું જણાવાય છે.

—ઇરાનમાં થએલા ધરતી કંપથી જેઓ નિરાશીતો બન્યા છે તેમની મદદ માટે હાઈ સરકારે ઇરાનને ૫૦૦૦ રૂપીયા મોકલ્યા છે.

—હોજાનો વિશ્વ વિક્રમ હાદિ પાકીસ્તાન કરતાં એક જોલ વધારે કરી કામમ રાખ્યો છે.

—જવાહરલાલ નહેરૂએ લોકસભામાં જાહેર કર્યું હતું કે પાકીસ્તાન તરફથી તોફાન યાવ એવો સંભવ છે. હાઈ તરફથી પાકીસ્તાન પર આક્રમણ થશે એવો પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનના

આક્ષેપ જવાબ આપતાં એમણે જણાવ્યું હતું કે સુદારાવદી ભ્રમણામાં છે. —ખીણ પંચ વર્ષીય યોજના માટે બંડાળ ઉભું કરવા ૧૬ કરોડ રૂપિયા ના નવા કરવેરા નાંખવામાં આવ્યા છે.

—હાઈ ભરમાં રહેવના પૂલોની તપાસ શરૂ થશે કે જેથી અકસ્માતો બનવા પામે નહિ.

—કેન્દ્રના નાયબ નાણાં પ્રધાન શ્રી ખાલીરામ ભમતે જણાવ્યું હતું કે કેન્દ્ર સરકાર કરવેરા તપાસ પંચની બેલા મળ્યા પર વિચારણા ચલાવી રહેલ છે અને એ શક્ય છે કે કરવેરાનું સમગ્ર નવું માળખું જ અમલમાં આવી જાય. ઇન્કમટેક્સ ખાતાના અધિકારીઓને તેમણે આવી રહેલી નવી યોજનામાં બંધબેસતા થવા અમાલથી તકવાર થઈ રહેવાનો અનુરોધ કર્યો હતો.

પાકીસ્તાનમાં એન્ડોન એશીયાના પ્રધાન

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને ઇન્ડોન એશીયાના વડા પ્રધાનના માનમાં આવેલા "લંચ" વખતે જણાવ્યું હતું કે, ઇન્ડોન એશીયાના પ્રધાન સાથે મદત ની ચર્ચો થઈ અને તેમને મળ્યો એ માટે મને ઘણો હર્ષ થાય છે. હું માનું છું કે આથી બંને દેશો વચ્ચેના સંબંધ માટે મરો."

વધુમાં મી. સુદરાવદીએ કહ્યું "અમે બાન્ડુંગના દશ સીદ્ધાંતોમાં માનીએ છીએ અને ફુનીયામાં શુભેચ્છા, સહકાર, અને મીતતા ફેલાવવા માંગીએ છીએ અને ખાસ કરીને આફ્રો-એશીયન દેશોમાં. ઘણીવાર અમે નિરાશ અને નિરુલ્લાસી બનીએ છીએ બ્યારે યુનો ના અથવા બાન્ડુંગના સીદ્ધાંતોનો અંગ ચએલો જણાય છે. આમારા મોટા પાડોશી દેશ હાઈ સાથે જે અમને સારો સંબંધ હોત તો કેટલો ફરક પડત? જે તે સમાન સીદ્ધાંત અને સમાન ભાવે બહારના મતભેદોનો નિવેડાલાવવામાં બાગીદાર બનત તો ?

જવાબ આપતા ઇન્ડોન એશીયાના પ્રધાને જણાવ્યું કે; "આપણી બીજા લીક રથીતી અને રાષ્ટ્રીય વાતાવરણને લીધે કદાચ આપણી પરદેશ નીતી જુદી હોય. પણ હું કહેવા ઇચ્છું છું કે; આપણે એક ખીણના વિરોધીઓ નથી. આજે જે થકું બુદ્ધ ફુનીયામાં ચાલી રહ્યું છે તેને ત્રીજા બુદ્ધમાં ફેરવાઈ જવું શકવા આપણે બધા સમાન

આદર્શો સેવીએ છીએ એમ હું માનું છું.

અમે વરસે આપણે જે બાન્ડુંગ પરીપદ ભરી હતી જેમાં મારા દેશો પણ સારો ભાગ બજાવ્યો હતો તેના દશ સીદ્ધાંતો ફક્ત આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો માટે જ નહોતા પણ સામાન્યપણે આંતરીક દેશ વહીવટમાં પણ તે જાળવી શાંતી બધું વાતાવરણ રથાપવા માટે હતાં. તેમજ પરરાષ્ટ્રના આક્રમણ સામે અને પરદેશના આદર્શોનો આપણા દેશપર થતાં કુમલાં સામે આપણે દેશ ને રક્ષીણ આપવા.

જુકીપીએ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેપરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ પાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેદાનીસબર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

સાબાર સ્વિકાર

એમ. કેશા	(સ્ટેન્ડરટન)	૨	૧૦	૬
ડી. રાવજી	(પ્રોટરીયા)	૨	૨	૦
કેથોરીયન ટેલર	(ડેન્વર, નો'બર્ગ)	૧	૨	૦
એસ વી દેશાઇ	(ડેન્વર, નો'બર્ગ)	૩	૩	૦
કાનજી ગોર્વાઈડજી	(નો'બર્ગ)	૧	૦	૦
જી. જી. મીસ્ત્રી	(બેથાલ)	૧	૧	૦
ડી. કુલ્લમ મ્યુનીક	(બેથાલ)	૧	૧	૦
સુંદરજી	(સ્ટેન્ડરટન)	૨	૧૦	૬
ઓરીયન્ટ હાઉસ	(રૂડીપુર્ટ)	૧	૦	૦
આય. વલ્લભ	(ખીનેની)	૧	૦	૬
એચ. જીનાભાઇ	(બેન્ટલુડપાક)	૪	૬	૬
આર. કે. પટેલ	(નો'બર્ગ)	૧	૧	૦
ડામારામ એગ. એલ.	(બેન્ટલુડપાક)	૩	૦	૦
		૧૮	૬	૦

કૃપા સરવાળો

લંડનનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

ગાર્ડિયન (લંડન)ના અખરપત્રીના જણાવ્યા સુબળ

ન્યા સાલેન્ડને જ્યારે ૧૯૫૩માં સેન્ટ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં દાખલ કરવાનો નિર્ણય થયો હતો ત્યારે બહાષ્ટ દોલ અને સોલ્સબરીને અખર હતી કે, ઘણા આફ્રિકનો તેની વિરૂદ્ધ માં છે. પણ તે લોહોએ વિચાર્યું કે ધીમે ધીમે તેઓ ફેડરેશનના લાભો જોશે અને વિરોધ શમી જશે. પણ હજી તેમ બન્યું હોય એમ માનવા માં નથી આવતું. ન્યાસાલેન્ડની પ્રજાને મોટે ભાગે એમ લાગે છે કે ફેડરેશનમાં લાભ કરનાં ગેરલાભ વધુ છે અને તેમની સ્થિતિ વધુ ખરાબ બની છે. એમ પણ માનવામાં આવે છે કે, દક્ષિણ રોડેશિયા ફેડરેશનમાં એક બાબતના ભાગીદાર છે. અને તેઓ જાણે છે કે, દ. રોડેશિયામાં કેવી ખરાબ પરિસ્થિતિ છે. તેઓ એમ પણ માને છે કે, કલાયદાપણુની નીતિમાં ફરક એટલેજ છે કે, સ્ટ્રાયડમની દક્ષિણ આફ્રિકાની કલાયદાપણુની નિતી કાયદો બની છે જ્યારે દ. રોડેશિયામાં તે રૂઠી છે. તેઓ એમ પણ માને છે કે, ડોલોનીબર્ડે ઓશીસની નિચે તેઓ યુગાન્ડાની જેમ "સુખત્વે આફ્રિકન દેશ પણ લઘુમતીના રક્ષણ માટે અને સુયોગ માટે નો દેશ" બની રહેશે. હવે ચિટને આ લોહોને મટાખીલો અને ગણતંત્રીના જેમ યુવામગીરી માટે અનામત રાખ્યા છે. વેપારી પ્રવેશ અને ઓશીસરોનો દ. રોડેશિયા માના પ્રવેશથી રંગબેદ દાખલ થયો છે અને કામી વેર ઝેર ફેલાઈ રહ્યા છે. ન્યાસાલેન્ડની પ્રજાને હતું કે, આવી પરિસ્થિતિ ડોલોનીબર્ડે ઓશીસરો નહીં ચલાવી લે. ડોલોનીબર્ડે ઓશીસરો કે જેઓ દેશની સત્તાની દોરી પોતાના હાથમાં રાખે છે તેઓ બાન બુલ્ય છે. તેઓ ન્યાસાલેન્ડ કે સાહચર રોડેશિયાની પ્રજાની ભાવનાઓ જાણે છે અને એ પણ જાણે છે કે આ નિતી નિષ્ફળ જશે અને એ બીના તેઓ આફ્રિકનોથી છાની રાખવા હચે છે. આ નિતીમાં તેઓ સફળ નહીં જાય. થોડી થોડી મુદતે પોલીસો કાતીના જરા પણ ચિન્હ જણાય તો તેને દાખી દેવાનો પ્રયત્ન કરતા રહે છે. આવી રીતે તેઓ સવાયત્રની ચળવળને પણ ખતમ કરવા હચે છે. ગાંધી અને માકસ ના ઘણાજો રાજદ્રોહી જણાય છે.

તેમ છતાં આ બંધાને પરિણામે આફ્રિકનોના મનમાં વિચારોનો હુમલો અટકતો નથી. ત્યાંની પ્રજામાં મને એવી ઇચ્છા જણાય કે ફેડરેશનમાંથી નિકળી જઈ ટાંમાનીકા સાથે ભળી જવું.

એશીયન કોન્ફરન્સ

આ વર્ષે એશીયન સોસાયટીસ્ટ કોન્ફરન્સમાં એના આફ્રિકન સભ્યો ઠાજરી આપી નહીં શકે કારણ કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશને મી. ઉકુલુલા મી. કેનીય કયુડા, મી. ડી. ડી. ડી. બાન્ડા, જેઓ આફ્રિકન રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ છે તેઓને ત્યાં જવા મનાઈ કરી છે. મી. પોલ યુવાકાને પણ જવાની રજા યુગાન્ડાની સરકારે આપી નથી. આતું શું કારણ કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનનું કહેવું એમ છે કે એશીયન સોસાયટીસ્ટમની

તેમના દેશમાં જરૂર નથી. પણ યુગાન્ડા ટુંક મુદતમાંજ સ્વતંત્ર આફ્રિકન પ્રજાસત્તાક થવાનું છે. તો આવા દેશમાં એશીયન સોસાયટીસ્ટમની ખાસ જરૂર રહેશે. યુગાન્ડાએ ૧૯૫૪ માં મી. યુલાઝી કે જેઓ ૧૯૪૯ના હુલડોમાં સાથ આપ્યો હતો અને મી. યુલીલા કે, જેઓને ૧૯૫૨માં રંગુનમાં ભરાયેલી કોન્ફરન્સમાં જવા દીધા હતાં. આમાંના એક લેજરટ્ટે-ટીન્ડ કાઉન્સિલના સભ્ય છે અને એક ક્ષિપ્રત લીયરલ પાર્ટીના સભ્ય છે. મી. યુલીલા ગત વરસે હીંદ પણ જઈ આવ્યા છે. તેમની ઉપર કોઈ ખતનું પણ ખરાબ પરિણામ તેથી આવ્યું હોય એવું જણાયું નથી. છતાં બનવા જોઈ છે કે, આ સરકારને ખરેખરી અયંકરતાનો ડર નથી પણ કેટલીક ન મમતી ચીજોનો અણખમો છે.

"ઘણા"ની સ્વતંત્રતા

હાલિસ જોદ કામ-સમાં ઘણાની સ્વતંત્રતા માટે જે બીલ રજુ કરાયું હતું ત્યારે બે યુજ્ય બીના એ ખ્યાન બેન્યું હતું. એક એ કે સમસ્ત હાલિસની આ નાના રાષ્ટ્ર તરફ સહકાર ભૂતી જણાતી હતી. અને બીજી આવતી માર્ચમાં તેઓને સ્વતંત્રતા આપવાનું પ્રથમ પગલું ભરવાનો નિર્ણય લેવાઈ ગયો હતો.

પકડાયેલાઓ માટે ફંડ

આ જ જોનરબલ રીચાર્ડ શીલમ અને ફ્રેંક યુકસ (જે'બર્ન) અને કેપના આર્થ બીશપ જ કેલ્કટોન જેહાનીસબર્ગના બીશપ એમ જોસ રીવસ, કેપના ડીન રેવ, ડી જે. સેવેલ અને બીજા બાવીસ જણોએ મળી ૧૫૦ ઉપરાંત રાજદ્રોહના આરોપ સર પકડાયા છે તેમને માટે એક ફંડ ઉભુ કર્યું છે.

આ લોહોએ એક નિવેદન દ્વારા જણાવ્યું છે કે, "બીન-ગોરાઓમાંથી મોટા ભાગના રાજકીય સંસ્થાના સભ્યો ન રાજદ્રોહના આરોપસર પકડવામાં આવ્યા છે.

"આપણા અધીકારની વાત નથી કે આપણે તેઓ યુન્ડગાર છે કે નહી તે કહી શકીએ. તેમનાપર જે મહાન આરોપ મુકાયો છે તેને માટે આપણે આશા રાખીએ કે પ્રત્યેક યુન્ડેગારને પોતાનો દેશ લડવા માટે જોઈતી કાયદાની પૂર્ણ મદદ મળે.

"અમે એવી પણ આશા રાખીએ છીએ કે, આ દેશ યામ તે દરમ્યાન તેમના કુટુંબીઓને આર્થિક મદદ મળતી જોઈએ અને તેમને આર્થિક ચીંતામાંથી મુક્ત કરવા જોઈએ.

"આથી અમે નક્કી કર્યું છે કે, એક બચાવ ફંડ ઉભુ કરવું અને તેમ કરી કાયદાની મદદ માટે અને બેલ પર

જોડવા માટે જોયતા નાણા મેળવવા અને તેઓના કુટુંબીઓ કે જેઓને જરૂર હોય તેઓને મદદ આપવી.

"અમે માનીએ છીએ કે, જ્યાં સુધી માથુસ કોર્ટમાં યુન્ડેગાર સાખીત નથી થયો ત્યાં સુધી નિર્દોષ હોય છે અને તે આધારે માનીએ છીએ કે, એવા ઘણા સજાઓ હશે કે જેઓ આ બચાવ ફંડમાં પોતાનો ફોજો આપશે. બીજા ૨૨ ફંડ ઉભુ કરનારાઓમાં રેવ. સી. કે. રોટરી, રેવ. ડા. જે. બી. વેબ, હાધર આડનર, રેવ. એ. ડબલ્યુ. બ્લેકસોલ, સેનેટર બેલીઅર, સેનેટર ફ્લીન, મીસીસ એમ. બેલીઅર, એમ. પી. મી. એચ. ડેવીડોફ એમ. પી. ડા. બી. ક્રીડમન, ડા. એલન હેલમન, મી. એલેક્સ હેપલ, એમ. પી. મીસીસ એ. હુઅટને, મી. એસ. લીસોલે'મ, મી. એલ. લોવલ, એમ. પી. મીસીસ મેક્કર્સન, ડા.

જે. એસ. મોરોકા, મી. બી ઉકાની, મી. એલન પેટન મીસીસ હેન્સી પોલાક, મી. આર. સીમલ, ડા. ડા. વોલકીમ અને ડા. એ. બી. કુમા આ ફંડના ટ્રસ્ટીઝ રેવ. એમ. મોરસ રીવસ અને ફ્રેંક યુકસ મી. એલન પેટન અને ડા. હલન. હીલમન છે.

ફંડ મોકલવાનું સરનામુ પોસ્ટ બોક્સ ૨૮૬૪, જેહાનીસબર્ગ છે.

ચિનના વડા પ્રધાનનો વિદાય સંદેશ

ચિનના વડા પ્રધાન મી. ચાઉ-ઇન-લેએ હીંદથી વિદાય લેતા હીંદના વડા પ્રધાનને અને રાષ્ટ્રપતીને એક સંદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું હતું પ્રમુખ ના સંદેશમાં. હતું-કે, "તમારા દેશની મુલાકાત વખતે તમે જે સ્વાગત અને સુંદર મેમાનમતી અમારી કરી છે તે માટે અમે આભારી છીએ. પણ ફક્ત સ્વાગત અને મેમાનગીરી જ ન બુલવા જોવા પ્રસંગ નથી પણ હીંદના લોકોની ચિનની પ્રજા માટેની મિત્રતા અમારો અલભ્ય લાભ છે. પંડીત નહેરુએ પોતાના સંદેશોનો જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે, ફક્ત મિત્ર-તરીકે જ તમને આવકારતાં અમને આનંદ નથી થયો પણ એક મહાન દેશના પ્રતિનિધિ તરફી કે જેની સાથે અમારે માઠી મિત્રતા છે અને તે જરૂર બનને દેશો વચ્ચે સારો સુમેળ રાખી શકે છે કે જે વિશ્વશાંતિ માટે ઘણું જરૂરી છે. તેમને આવકારતા હર્ષ થયો છે. તમે ફરી હીંદ આવનાર છો તે જાણી મને ઘણું હર્ષ થયો છે અને આશા રાખુ છું કે, આપણે ફરી મૈત્રી-બરી વાટાઘાટા કરી શકીએ.

દુકાનો બંધ કરવાના દિવસો

રૂપન ડીરહીકટની હન્ડીવન રીટેલ એસોસીએશનના પ્રમુખે ક્રીસ્ટમસ વખતે નિચલે દિવસે દુકાનો બંધ કરવાની વેપારીઓને અરજ કરી છે. સોમવાર ડીસેમ્બર ૨૪ બધી દુકાનો જ વાગ્યાથી ૯ વાગ્યા સુધી ઉઘાડી રાખવામાં આવશે. મંગળ અને બુધના તા. ૨૫ અને ૨૬ના બંધ રાખવી.

સોમવાર તા. ૩૧ ડીસેમ્બરના નવા વરસની ધવને દિવસે સાંજના ૭ વાગ્યા સુધી ઉઘાડી રાખવી. જન-ન્યુવારી ૧ અને ૨ના બંધ રાખવી.

હંમેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીઠાને માટે પ્રેમ, તમારા બાળકો માટે સાચો રાહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અલીમાન લઈ શકે તેવું આચરણ, તમારે પોતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્માદા.

— ત્યારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના ભલા માટે તેઓની આકૃતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડિયાની જીન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સાચી ભેટ છે.

હવેનો વીમો લઈ તમારા વહાલાઓને તમે આનંદ આપી શકો છો, અને અમે તમારી સેવા કરી આનંદ લઈ શકીએ છીએ. વીમા બાબતની સાચી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવો.

— ધી —

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ કુ. લી.

મુખ્ય ઓફીસરો

રૂસ્તમજી (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

Telephone :
20951

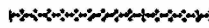
177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાયટર : જી. એલ. ભગત)

ધીની મીઠાઈઓના સ્પેશલિસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.

શંકરાચાર્ય જેવી સ્ત્રી નિર્માણ થાયો !

(વિનોબાજી)

હું માનું છું કે, હોદ્દા ધર્મને સ્ત્રીઓને અન્યાય કર્યો છે. પુરુષોને હર હતા કે, સ્ત્રીઓને પારમાર્થિક કામ સોંપાવ તો કુશીલતા જોવી થશે. ભગવાન ક્રુષ્ણે પણ શરૂઆતમાં સ્ત્રીઓને દિક્ષા આપવાનું સિવકાયું નહોતું. એમના શિષ્ય આનંદે એકવાર એક સ્ત્રીને લાવી ભગવાન ક્રુષ્ણને કહ્યું આમ ને દિક્ષા આપો. તેઓ "મારા કરતાં પણ વધુ યોગ્ય છે." અને તેને દિક્ષા આપાવી. "આનંદ હું એક જોખમ ખેડી રહ્યો છું." એમ ભગવાન ક્રુષ્ણને ત્યારે કહેવું પડ્યું.

મહાવીર સ્વામી આ બાબતમાં નિર્ભય હતાં. તેઓએ સ્ત્રીઓ અને પુરુષોને સમાન હકો આપ્યા હતાં. સંન્યાસનો હકકે પુરુષ જેટલો જ સ્ત્રીઓને પણ છે એમ તેઓ માનતા. તેઓ સાવ નિર્વિકારી હતાં નગ્ન બધે ફરતા. જૈન ધર્મમાં પુરુષની જેમ સેંકડો સ્ત્રીઓ પણ સાંધવીએ યાગ્ય છે. (સ્વામી નારાયણ ધર્મમાં પણ) આથી ક્રુષ્ણને જે ભય હતો તે મહાવીરને નહોતો.

આ તો જીવી વાતો. આજ પણ રામકૃષ્ણ પરહંસના આશ્રમમાં ચારદા દેવી પહેલાથીજ હોવા છતાં સ્ત્રીઓને સંન્યાસની દિક્ષા નહોતી આપાતી. યા વરસથી જ તેઓએ એ પ્રથા શરૂ કરી છે. પણ માંધીજીને એમાં કશો જ વાધો ન જણાયો અને એમને દિક્ષા આપ્યા વગર હજારો સ્ત્રીઓને સમાજનું કામ કરવા વગર સંકોશી પ્રેરી. માંધીજીએ સ્ત્રી પુરુષ બંનેને એક નવો રસ્તો બતાવ્યો. અદરશ વાનપ્રસ્થ થવું જોઈએ અને અદરશાશ્રમ સંયમમય હોવા જોઈએ.

મીરાબાઈ એક વાર મથુરા વૃંદાવન ગયા હતાં ત્યારે ત્યાંના એક પ્રખ્યાત સંન્યાસીના દર્શનની આશાએ તેઓ તેમને મળવા ગયા. "સ્ત્રીઓને દર્શન નથી આપવો" કહી તેમને પાછા કાઢ્યા. પણ મીરાબાઈએ એક કાળ્ય લખી તેમને મોકલ્યું.

હું તો જાણતી હતી જે વનમાં પુરુષો છે એક વનમાં વસીને તમે પુરુષ રહ્યા છો, તેમા ભલો તમારે વિવેક. આ કાળ્ય વાંચી સંન્યાસીને મીરાને દર્શન આપવા મન થયું અને આપ્યા. એમ નથી કે, સ્ત્રીઓને હોદ્દા ધર્મમાં સંન્યાસી કે, સાધુ ચરાની છુટ હોત તો હજારો સ્ત્રીઓ સાધુ સંન્યાસી યાત. પુરુષોને છુટ છે તેથી કાંઈ હજારો પુરુષો યોગ્ય સંન્યાસી યાગ્ય છે. પણ હકક ન આપવો અથવા અપાત ઠેરવવા એ ઉત્તરીમાં બાધક

બને છે. હોદ્દા ધર્મમાં પહેલા એમ નહોતું, પરંતુ વચકાળમાં એમ મનાયું કે, કળયુગમાં બધા માટે સંન્યાસ તાલ્ય મણાવવો જોઈએ. આના પર પ્રહાર શંકર-સંપ્રદાયે કર્યો. શંકરાચાર્યના પુરુ સંન્યાસી હતાં. પરંતુ તેઓ અહર્યાશ્રમ ભોમવી પછી સંન્યાસી યાગ્ય હતાં. શંકરાચાર્યે બ્રહ્મચર્યાશ્રમમાંથી સીધા સંન્યાસ લેવા માતાની રજા માંગી. પહેલા તો માતાએ નાજ પાડી પણ પછી રજા આપવી પડી.

આજે આપણે શંકરાચાર્ય માટે ઘણો આદર અને પુન્ય ભાવ ધરાવીએ છીએ. પણ એમની જે હાલત હતી. સ્ત્રીની આપણને કલ્પના પણ નહીં આવે. સંન્યાસી થઈ તેઓ પ્રવાસમાં હતાં ત્યારે માતાની યાદ તેમને સતાવી રહી હતી. તેઓએ માન્યું મા અને બોલવે છે. અને તેઓ મા પાસે ગયા. મા અતીત દયામાં હતાં. એમને "કૃષ્ણાષ્ટક" બનાવી માતા પાસે બોલાવ્યું. અને છેલ્લે શબ્દે જ માતાએ ગ્રાહ્ય હોડયા. સંન્યાસ હોદ્દા ધર્મથી વિરુદ્ધ રીતે લીધો તેથી સમાજે બહિષ્કાર કર્યો હતો. આથી માતાનું શબ્દ ઉપાડવા પણ કોઈ ગાતીજન ન આવ્યું અને શંકરાચાર્યને માતાના ત્રણ કટકા કરી ઉપાડી જઈ બાળવા પડ્યા.

પુર્વ જન્મનું ફળ

માણ્યને તેના પુર્વ જન્મનું ફળ ભોગવવું પડતું હોય તો વાલ્મિકી બીલમાંથી ઋષિ કેમ બન્યો? "પાપ પુરુષની બાબતમાં જે વાતો ધાર્મિક પુસ્તકોમાં આવે છે. તે દરેક માણસ પોતાની કક્ષા પ્રમાણે સમજે છે. મેં પહેલા એક વખત લખેલું કે, ધાર્મિક પુસ્તકોમાં કેટલીક બાબતો ભયાનક, રોચક મયાર્થ એમ ત્રણ રીતે સમજવાઈ છે. પ્રાયમિક સ્થિતિનો માણસ ઇશ્વરી આરાને ભયથી સમજે છે. મધ્યમ વર્ગના મનુષ્યને રોચક જેટલે જણે ઉતરે તેવી રીતે સમજવાય છે. અને નિદાન પુરુષો મયાર્થ રીતે ઇશ્વરી નિયમને સમજે છે. ભગવત. આજ શંકરાચાર્યને ભગદરતું હતું. એમને એવું કુ:ખ પણ પુન્ય હતું છતાં આ જીવંતીમાં એમણે કંઈ પાપ કર્યું ન હતું તો આ દર્દ શાથી થયું હશે? એનો ઉત્તર હાલના ડોક્ટરોને પુછીએ તો કહે કે, ચારીરક દોષોથી એ દર્દ થયું હશે. પણ આપણે તો એવુંજ માનીએ કે પુર્વજન્મનાં કાષ્ટક પાપનું ફળ ભોગવાય છે.

જેમ ટોલસ્ટોયનો બહીષ્કાર થયો હતો. માંધીજીને જેમ હોદ્દા ધર્મના વેરી સમજ હતા કરવામાં આવી હતી તેમજ શંકરાચાર્યનો પણ બહિષ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓ જ્ઞાની હતાં તેથી તેમને સમાજ તરફ કટુતા ન રાખતાં ઉદાર દીલે સમાજના ઉદાર માટે પોતાથી બનતું કર્યું.

આજે તેમની જ્ઞાતીતા લોકો શંકરાચાર્યના આદર અને પુન્ય ભાવ માટે પોતાના રવજનોના મરદાપર તલવારથી ત્રણ લીટા કાઢે છે. શંકરાચાર્યને સંન્યાસ લેવા માટે આટલું સહન કરવું પડ્યું પણ એમને માંધી માંગી નહીં. પ્રત્યેકને કાંઈક મહાન ચિન્ન મેળવવા સહન કરવું પડે છે. સ્ત્રી-પુરુષની સમાનતા માટે પણ સ્ત્રીઓએ સહન કરવું પડશે. જે તેઓ પુરુષ જેમ બીડીઓ કુંકવા ઇચ્છતી હશે તો તે હકક તેને વગર તકલીફ મળી શકશે. પણ જે તે સંન્યાસ, સેવા ધર્મની દિક્ષા, મોક્ષ અથવા જ્ઞાન વાન થઈ ધર્મ ઇચ્છનાર યવા માંગતી હોય તો તેને ઘણું સહન કરવું પડશે ત્યારે જ સ્ત્રીઓને તે હકક મળશે. કોઈના આપવાથી તે પ્રાપ્ત નથી થતો મેળવવો પડે છે. શંકરાચાર્યના જેવી બંધારે કોઈ સ્ત્રી પેદા થશે ત્યારે જ સ્ત્રીઓ માટે તે હકકો મળશે.

કોઈ જાતનું વેર ન હોતું છતાં એમને વેરી મળ્યો અને ગોળી વાગી. એ પુર્વજન્મનું ફળ માની શકાય. આવા દાખલા તો ઘણાં છે, પણ આ બધા નો સાર તો એ છે કે આપણે દરેક કાર્ય પુન્ય વિચાર પુર્વક કરવું કે જેમાં કોઈને તુકત્તાન ન હોય, છતાં કદાચ આપણી અનિચ્છાએ કંઈક થયું તો જે આપણી પાસે જ્ઞાન બંડોળ હશે તો ફળ ભોગવતી વખતે સુખ કુ:ખ કાંઈ લાગશે નહિ. જેટલે જ્ઞાની પુરુષોને પુર્વજન્મનું પાપ ભોગવવાનું કદાચ આવશે, તો પણ એ હસતે મોઢે ભોગવી લેશે. ભોગવીને અનંદ માણશે. જેમ દેવું કરેલું હોય તેને મટાડવા માટે ખુબ પુરુષાર્થ કરી તે પેદા કર્યા પછી દેવા જેટ આપતાં આપણને જેટલો દર્દ થાય છે. જેટલો જ જ્ઞાની પુરુષોને પાપનું ફળ ભોગવતાં દર્દ થશે. જેટલે આપણે જે જ્ઞાન મેળવીશું એ પુર્વજન્મનાં કૃત્યોને કસં વિનાના કરી નાખશે. વાલ્મિકી ઋષિ બન્યા પણ પુર્વજન્મના ફળ તરીકે તો બીલ તરીકે જાણબાપ છે. અને પુત્રોશ્રમમાં એમણે જે કંઈ કર્યું હશે.

તે આપણાં ઉપર કંઈ અસર કરતું નથી, પણ એ ભકત ઋષિ થયા એની અસર આપણાં ઉપર ખુબ થઈ છે. એનો અર્થ એ થયો કે, ઉત્તરાવરયાનાં સત્કાર્યથી પુર્વોશ્રમના પાપો મુળી ગયાં. જેટલે ભોમવનાં પડે છે અને નથી ભોમવનાં પડતાં, એ બંને આ રીતે વિચારી શકાય.

ચિંતનશીલ મનુષ્ય પોતાને જાણવે છે. અને બંધારે જાણબાણ બરોબર થાય છે, ત્યારે પોતાને ભોમવનાં પડે એવાં કૃત્યો થતાં નથી."

ચુલિણી માટે ઉપચોગી

નોવેલ્ટી બીસેક્રીટ

બનાવવાની રીત

સામગ્રી:-૬ ઓ'સ સેલ્ફ રેઝીન લોટ, ૨ આર્લેસ ખાંડ, ૨ ઓ'સ બટર, ૧ ચમચી કોકો. પા. ચમચી મીઠું, વેનીલા એસેન્સ. લોટ અને મીઠું ચાળી, તેમા બટર બેળવવું, પછી ખાંડ અને એસેન્સ નાંખી, જરા પાણી લઇ, સહેજ કઠણ લોટ બાંધવો. બાંધેલા લોટના જે ભાગ કરી, એક ભાગ પા ઈંચ જડો રાખી લંબ ચોરસ વણવો. બીજા ભાગમાં કોકો મેળવી પહેલાની સાઇઝ જેટલો વણવો. પહેલા ભાગ પર જરા પાણી ચોપડી, બીજો ભાગ ઉપર ઝુકીને ગોળ પીલ્લો (લાંબી બાણુ થી કઠણ રીતે બાંધવો. પછી તેના પા ઈંચ કટકા કાપવા. આ કટકા, બેક્ટેરિય શીટ પર બટર લગાડી ગરમ જોવનમાં વીસ મીનીટ થવા દેવા. કુચુમ એન. કાલિદાસ, હુસાકા.

બેનેને નવી વાનગીઓ તીનેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

પરચુરણ

—આપણી નાટ્ય પ્રવૃત્તિને વેગ આપવાને કુ'બર્ષ સરકાર, જે લાખ રૂપીયા ખર્ચવાની છે. એમાં નાટકોને માટે ઇનામો, નવાં થીએટરો વેગરેનો સમાવેશ થશે.

—પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને કહ્યું હતું કે હાલ તરફથી આક્રમનો ભય હોવાને લીધે પાકીસ્તાનને લશ્કરી કરારો કરવાની જરૂર પડી છે.

—નવી દિલ્હીમાં ટીબેટના લાખાંઓનું જાહેર રજામત થયું હતું. જે તેમાં દીલ્હીની જનતા તથા સરકાર તરફથી તેમને ભેટ આપાઈ હતી.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકાલય, સુસીકેરી, વીમાનાં ઝાંને જનરલ એજન્ટ
ઈન્ડિયાન અગર ફનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે પુસ્તક કરો.
ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, દુલ્હાં, બહુમાલ, રોટગાસ, વિગેરેના વીમા અમે
હતરાનાં આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચાસ ટેક્સ, ટ્રિસાલના ચોપરા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર-સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
ખાલતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરટૂલીયા અને થોર્સાવર
ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 25 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેક્રમ છુટ, ઠાઈનીંગક્રમ છુટ, વોલ્ડરોબ, હરેસીંગ ચેસ્ટ,
સાઈલ બોર્ડ કોફીસ ટેસ્ક, યુક કેસ, ટેબલ, તાન કીધાયત
ભાવે મરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા શુકશો તહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે દમારી દેખરેખ નીચે/તઈચાર યાય છે. તેનો રોકા હમેશાં તઈ-
ચાર રહે છે. માત્ર રોકા ભાવના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

યુનીલાલ પ્રધર્સે

હમણાંજ ખુલ્લો મુકલો માલ!

ન્યુ ધરા છાપેલી નીનન સાડીઓ ૬ વાર શી. ૪૯-૬
જરીની કીનારવાળી ન્યોરજેટ ૪૫" વારની શી. ૧૫-૦

પાટલી પાલવ અને આખી ખાત વાળી
રેશમી છાપેલી સાડી પા. ૭-૧૦-૦ થી ઉપર
મેવડી કીનારની સાડી કેપ ૪૫" વારની શી. ૩/૧૨ થી ઉપર

સુતરાઈ સાડીઓ છેલ્લી હબના રંગો અને છાપો વાળી
પાંચ વાર શી. ૨૭-૬ થી ઉપર
૭ વાર શી. ૩૯-૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને હુરત ધ્યાન
દેવામાં આવે છે.

જેઈએ તો સામ્પલ મોકલીશું.

યુનીલાલ પ્રધર્સે

(પ્રો.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, હરબન.

ફોન : ૨૪૦૦૩ પી. ઓ. બોક્સ ૮૨૨.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

**The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.**

**G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant**

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની ક્રીમત
ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડશીયા
૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રપેસ્પલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડશીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ ખાલકની હોટેલ

(ધી કેનર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુષ્પાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંખા અબાધ, લીલી અબાધ અને સુરજની મોસમ ચાલુ છે.
આદુ શી ૧-૩ રતલ, લસણુ ૯ પેની રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન જાનર ભાવ પોસ્ટલ બુલ્ડ. પાસપોર્ટ શી.
૧૦-૬ ૩૩૦; લાંબી અને રક્વેર પાસપોર્ટ શી. ૧૬-૬ ૩૩૦.

રોડશીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરવ
ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ ક્લાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

અમરી ચાહુ વાતો

ધુપ સુગંધ

લેખક: સોપાન

પ્રકરણ ૨૮૨

(મતાકથી ચાહુ)

હવે હૃદયસરિતાનાં જળને કુંપતાં બધાજ બંધ તુટી ગયા. જોરડામાં એના સિવાય બીજું કોઈ હતું નહિ. મન મૂકીને એણે રડવા માંડ્યું. એને ખબર નહોતી, પણ વચ્ચે દેલાસખા સાં આવી ગયા હતાં. તે બારણાં મંથ જોઈ ચીંતા અનુભવતાં પાછા ચાલી ગયાં હતાં. એમણે ઇચ્છ્યું હતું: 'ભલે દીકરી એવું મન હળવું કરે!'

અને સાથે જ માધવીના હૈયાને બાર આંસુના વહેવા સાથે ઓછો થતો હતો. વરસાદ વરસી ગયા પછી આકાશ ચોખ્ખું થાય તે કોઈ કોઈ વાદળાંઓ હળવા કુલ જેવાં થઈ અહીં તહીં ધૂમતાં હોય એવી સ્થિતિ માધવીના ચિંતાકાશની હતી. હવે સાં વિચારને હૃદય પણ યવા લાગ્યો હતો. ધીમે ધીમે કિરણો પથરાતાં જતાં હતાં. એણે ધીમેથી ઉભા થઈ કંબાટમાં પડેલી પસં હાથમાં લીધી. પછી અંદરથી પત્ર કાઢ્યો. 'હવે આનો શો ઉપયોગ?' એવો પ્રશ્ન મનમાં ઉઠે ને ઉઠે સાં તે એક મોહું આવતાં એ પ્રશ્ન તણાઈ ગયો, અદ્વૈત થઈ ગયો. માધવીએ પત્ર ઉઘાડી પાંચવા માંડ્યો. ઘડી પહેલાંની સૃષ્ટિ જણે વિદાય લઈ રહી હોય તે નવી સૃષ્ટિ રચાતી હોય એવો ચિંતમાં અનુભવ યવા લાગ્યો. માધવી પોતે પણ આ પરિવર્તન માટે આશ્ચર્ય અનુભવતી નવી સૃષ્ટિ તરફ જણે ખેંચાવા લાગી.

કમલેશ એની સામે આવીને ઉભો રહ્યો. એ પ્રેમનું કોઈ ગીત અણુઅણુતો હતો. અવાજ એટલો ધીમો હતો કે તેના સિવાય બીજું કોઈ સાંભળી શકે નહિ. કમલેશ પણ ડરતો હતો કે શું?... હોરેકને પ્રસન્ન વાદ આવ્યો. કમલેશ એના સ્પર્શ ધ્રુજી ઉઠેલો, વ્યાકુળ બની ગયેલો, પોતે તો સાંથી ખસવા જ ઇચ્છતી ન હતી... ના, ના, કમલેશ જે સાં એસવા તમ્બાર ન હોય તો કોઈ એકાંત સ્થળે તેની સાથે ચાલી જવા ઇચ્છતી હતી...! કમલેશને હાથ માંગ્યો. લાંબે એ જેવો ડરી ગયો હતો! માધવીના મન પર એ દૃશ્ય રચાયું. તરત જ જણે સ્પર્શને અનુભવ થયો.

'નહિ, નહિ, મારાથી કમલેશને ઊગાશે નહિ, બાને મેં જે કહ્યું તે ખરું નથી, મારાથી એમ બની શકશે

નહિ...' રોમેરોમથી જણે અવાજ ઉઠાવ્યો. માધવીના શ્વાસ ફરીને વધવા લાગ્યો. જણે નવું લોહી હૃદયમાં આવતું હોય તે ફેફસામાં નવો પ્રાણવાયુ ભરાતો હોય એમ એ ચકિતનો અનુભવ કરવા લાગી.

તે આ જ સ્થિતિમાં એણે વિચારો કરવા માંડ્યા: 'આ પત્રમાં કમલેશ નું ક્ષપ્ત્યું ને યથાર્થ પ્રતિબીંબ ઉઠ્યું છે. પિતાજી એ ભલે વાંચે. બા પણ ભલે એ જુએ. એમને ખાતરી થશે કે કમલેશ મને ટેટલા પ્રેમથી ચાહે છે ને એ જેવો ઉદારચરિત, મસ્ત કવિ ને પ્રેમી છે?...એમ સ્થુળ રીતે ભલે લગીર જ નહીં આભ્યાં હોઈએ, પણ સૂક્ષ્મ રીતે અમારા હૃદયના તાર કેવા સંધાઈ ગયાં છે. તેનો પણ આમાથી પરિચય મળશે...આ પત્રમાં ડરવા જેવું, ચરમાવા જેવું છે શું? ના, ના, બા કે બાપુજી, કોઈ ની જીંદગી ઝેર યવાની નથી.'

અને પછી તો એના મનમાં ચોળના ઘડાવા લાગી. જે આ પત્ર જ બાપુજી ને તે આપશે તો તેજો તેની પૂર્વ ભૂમિકા જણુતા ન હોવાથી મૂંઝારો, કદાચ વહેંચારો... 'આ પત્ર આવતાં પહેલાં મારે મારી સ્થિતિ તેમને સમજાવવી જોઈએ. આજ સુધી આ સંબંધ એમનાથી શા માટે છોડીને રાખ્યો તેનાં કારણો જણાવવા જોઈએ ને મારી પણ માગવી જોઈએ...કમલેશ નું મારા હૃદયમાં શું સ્થાન છે તેનો પણ થોડો પરિચય આપવો જોઈએ.' માધવી વિચારવા લાગી.

'પણ આ બધું મારાથી કહેવાયું નહિ, બાપુજીને મારે એક પત્ર લખવો જોઈએ ને તેની સાથે જ કમલેશને આ પત્ર બીડવો જોઈએ' માધવીના મનમાં નિર્ણય યવા લાગ્યો. એણે ઘડિયાળ સામે જોયું તો સમય ધણી વીતી ગયો હતો અને હમણાં કોઈ બોલાવવા આવશે એમ એને જણાયું.

એ જ વખતે દેલાસખા બારણા પાસે આવીને ધીમેથી બોલ્યા: 'માધવી!'

માધવીએ કશા જે અજાણ વિના બારણું ઉઘાડ્યું. દેલાસખા એને સ્વરથ જોઈ જરા આશ્ચર્ય પામ્યાં ખરાં, પણ જે કહેવા આવ્યાં હતાં, તે એમણે કહી દીધું: 'તારા બાપુજીને વાત કરી નથી. આને બહુ યાદીને આ-બા છે તને બોલાવતા હતા, પણ

મેં ટાળી નાખ્યું છે.' દેલાસખાએ જોયું તો માધવીના મુખ ઉપર ભય, આશ્ચર્ય કે મુંઝવણનું એકેય ચિહ્ન નહોતું. તેણે બોલ્યાં: 'પણ આ બહુ વખત છાનું રાખી શકાશે નહિ, એમને હું નહિ કહું સાં સુધી મારા મનનો બાર પણ ઓછો નહિ થશે.'

માધવીએ તે પણ નિર્લેપ ભાવે સાંભળી લીધું. દેલાસખાનું આશ્ચર્ય હવે કાણમાં ન રહ્યું તેજો બોલ્યાં: 'તને શું થઈ ગયું છે? તું કેમ આવી રીતે મારી સામે જાણ રહી છે?' 'કંઈ નથી.' માધવી બોલી. 'તને હવે ડર નથી લાગતો?' 'અલારે નથી લાગતો.' 'શું થઈ ગયું આટલા વખતમાં?' 'એ નથી જાણતી.'

દેલાસખાને તમ્બર આવતાં હોય એમ એમણે આંખો મીંચી દીધી ને તુટકે સ્વરે બોલ્યાં:

'તો તો તારા બાપુજીને મારે વાત કરી દેવી જોઈએ. એમનાથી છાનું ને કંઈ વિપરીત અને તો?...એમની તણિપત સારી નથી, પણ બધું છુટાઈ ગયા પછી તેજો જણે તે કરતાં તો... ને મારાથી તો છાનું રખાય જ કેમ? ઉદ્ધાર કાઢતાં હોય એમ દેલાસખા બોલ્યાં ને પાછા જવા લાગ્યાં. માધવી આ સ્થિતિ જોઈ શકી નહિ, સહન કરી શકી નહિ. એની નવી સૃષ્ટિ જણે ફરીને બચવા વાદળ નીચે કુબવા લાગી. એણે ઝડપથી આગળ વધી દેલાસખાને રોક્યાં ને કહ્યું: 'નહિ બા, બે દિવસ મારા બાપુજીને કંઈ ન કહેશો. બે દિવસમાં હું નિર્ણય કરી લઈશ.'

કંઈલાસખા એની સામે તાકી રહ્યાં માધવીના મુખ ઉપર મનોમંથનના ચિત્રો ઉપસતાં હતાં તે એમણે જોયાં. વિચાર કરીને પૂછ્યું: 'બે દિવસ કોલેજમાં નહિ જાય?' 'ના, ના, સાં તો જવું જ જોઈશે, સાં મયા વિના મારાથી નિર્ણય થઈ શકે નહિ.'

દેલાસખાના ચહેરા ઉપર ચિન્તા ફરી વળી. માધવી બાન બૂલીને બળતી આમમાં ઝંપલાવતી હોય એવું એમને થઈ ગયું. માધવી તરત જ બોલી:

'તમે ચિન્તા ન કરો. મારાથી કંઈ જ અયોગ્ય બનશે નહિ. હું મૂંઝાઈ ગઈ છું. એમ ને એમ જો હું કંઈ નક્કી કરીશ તો તે પાળી શકીશ નહિ.'

કંઈલાસખાનું મન હળવું તો ન થયું, પણ તેજો સાંથી ચાલી ગયાં. માધવી ની ગેરહાજરી વિષે હરિવલ્લભને કશું આશ્ચર્ય ન થાય એમ તેમને સમજાવી દીધાં. જમવામાં પણ બધું પતાવી લીધું. માધવીએ આ માટે મનોમન બાને આભાર માન્યો, પણ એનું

મન કંઈલાસખાને ચિન્તામુક્ત કરવા તો તમ્બારે થઈ શક્યું જ નહિ.

બીજી સવારે માધવી એકાદ બે વાર હરિવલ્લભ પાસે જઈ આંખી ને કંઈ બહાનું કાઢી કામમાં પેરાવાયેલી રહી. કંઈલાસખા સવારથી જ શાંત અને અંબીર હતાં. માધવીએ જોયું તો એમની આંખો જળમરથી ઉપસેલી ને થોડીક લાલ હતી. ચાલવામાં અમ પડતો હોય ને અમરથા પણ અશકત બની ગયાં હોય એમ લાગતું હતું. માધવી ચાર-છ વાર એમની પાસે જઈને બેઠી, ઉભી રહી, કામમાં મદદ કરવા લાગી, પરંતુ તેમણે મધ રાતની વાત-ઉચ્ચારી જ નહિ. માધવી ના મનનો બાર એથી વધ્યો ખરો, પરંતુ શું કરવું તે એને સૂઝતું નહિ. કોલેજ જતી વખતે એ રળ લેવા મધ બારે કંઈલાસખા માત્ર એટલું જ બોલ્યાં:

'આ ટુનીમાં તું એકલી નથી, ને અમારાં બંનેના પ્રાણ તારે આધારે ટકી રહ્યા છે એટલું ધ્યાનમાં રાખજે, બીજું મારે કંઈ કહેવાનું નથી.

માધવીના માત્રે આ સાંભળીને ઢીલાં પડી ગયાં ખરાં, પરંતુ તે હાંમતથી જોર કરીને ઘરમાંથી ચાલી નીકળી.

કંઈલાસખા એને પાછળથી જોઈ રહ્યાં. થોડીવારે એમણે અટારીમાં આવીને જોયું, માધવી મોટરને દરવાજો ઉઘાડી ઝડપથી અંદર બેઠી ને મોટર તરત જ પ્રથમ ધીમી ગતિએ ને પછી ઝડપથી અદ્વૈત થઈ મધ!

કંઈલાસખા પાછાં વળ્યાં, ઉભા યવા ની કે આંખ માંડીને જોવાની ચકિત હરાઈ મધ હોય એમ ઢગલો થઈ માથું નીચું ટાળી તેજો એક ખુરસી ઉપર બેસી ગયાં. દેહની ચેતના ક્ષીણ થઈ ગઈ, પણ મનની ગતિ મદ પડી નહિ. ભય શંકાથી તરફડતું મન માધવીને નિરખવા માટે રસ્તા ઉપર, કોલેજમાં, હોસ્ટેલમાં વિહરવા લાગ્યું. માધવી ધરતી ઉપર હતી. કંઈલાસખાની કંઈપણની આંખો આકાશ માંથી અવલોકન કરતી હતી:

'માધવીની મોટર ચાલી જાય છે, માધવી આંખો ખેંચીને રસ્તાઓ ઉપર જુએ છે, અચાનક કોઈના ઉપર નજર પડે છે ને મોટર ઉભી રહે છે, માધવી બારણું ઉઘાડે છે, એક યુવક મોટર માં પ્રવેશ કરે છે, બારણું બંધ થાય છે ને પાણીના રેલાની માફક મોટર આગળ વધે છે...કોલેજનું મંકાન આવે છે, આડીમાંથી બંને નીચે ઉતરે છે...કંઈલાસખા આંખ ખેંચીને પેલા યુવકને ઓળખવા મથે છે. પણ સ્પષ્ટ દેખી જ શકાતું નથી...બધું ધૂંધળું બની જાય છે.

કંઈપણ આગળ વધે છે ને જણે વિવારવન રચાતું હોય એમ દરવે ઘેરાં બને છે: 'માધવીના મુખ ઉપર

વિવાહ છે. પેલો યુવક તેને પૂછે છે, પણ માધવી બોલી ચક્રતી નથી. થોડીકવાર કોમેન્ટના કમ્પાઉન્ડમાં બંને મૂંઝા લગ્યાં રહે છે. ખીલ વિવાહની આગે છે, જુએ છે, એમના ઉપર કહાણીનું હસે છે... કહાણીનાથી આ ચક્રન મળુ નથી, પરંતુ મનની ગતિ રોકાતી નથી ને કલ્પનાની પખિા શાંત પડતી નથી. તેઓ આમળ વધે છે: 'માધવી અચાનક પાછી વળે છે, પેલો યુવક એની પાછળ ખેંચાય છે, જાડી તો ચાલી મધ્યે એટલે બંને ગંભીર શાંતિ ખારણુ કરી ધીમે પમલે દરિયા તરફ વળે છે...લાં પવનની લહેરો આવે છે...માધવીના સુખ ઉપરનો વિવાહ દુર થાય છે. પેલા યુવકના સુખ ઉપર આનંદની લાલી પ્રસરે છે...બંને આમળ વધે છે.

કેમ, આને કંઈ તખિયત સારી નથી?' પાસે ઉભા રહીને પૂછતા દરિવલ્લભનો અવાજ સંભળાય છે ને કહવાસળાનું વિવાસ્વન ટુટી જાય છે, ચમકાને જાયલીત સંચરે તેઓ પૂછે છે:

'તમે ક્યારે અહીં આવી્યાં? મારી સામે કેમ આ રીતે નેહ રહ્યા છે?'

'લણીવારથી આશ્યો છું ને વિરમય-કારક ને કું:ખવાયક દસ્ય નેહ રહ્યો છું, કારણ કંઈ સમજાતું નથી.

કહવાસળા કંઈ બોલતાં નથી. દરિવલ્લભ આમળ કહે છે:

'શાંત જળમાં કોષ્ટને પથ્થર ફેંક્યો હોય, ને પાણી કંપી ઉઠે ને પછી કુંડાળા રચાય એવું ઘડી પહેલાં તમારા ચહેરા ઉપર દેખાતું હતું, જલ્લે ધુમાડાના ચક્રર લેતા ગોટાઓ ઉડતા હોય?'

'શું કહો છે તમે?'
'સાચું કહું છું. એમ થયું કે દીકરીની

ચિન્તા સિવાય બીજું કંઈ હોય શકે નહિ...પણ તમે નાહક ચિન્તા કરો છો. આપણી માધવી તો મીરાં છે, એ લગ્ન નહિ જ કરે!'

દરિવલ્લભના છેલા વાક્ય સાથે જ કહવાસળાએ આંખો નીચે ઢાળી દાધી, રખે એમાં દરિવલ્લભ એમની લાડકવાળી પુત્રીનું યથાર્થ દર્શન પામી જાય.

—કમરા:

ની જરૂરીઆતો ઝાછી હતી હવે તે વધી છે. તેનાથી ખર્ચ વધ્યું છે. તેને પહેંચી વળવા પાપ કરવું પડે છે. બહેનોએ ધરમાં ધર્મ, કુલ, આચાર, યશ, તન્દુરસ્તી સદાચારનું રક્ષણ કરવાનું છે. તે મારે પુરુષાર્થ કરવો નેહએ. હોકશાને જન્મ્યા પછી તેના ઉપર ઘાટ પાડવાનું કામ માતાએ કરવાનું છે. આઠ વર્ષ સુધી તેની ઉપર ઘાટ પાડવા નેહએ પછી પોલીશ કરવા નિંચાણે મુકવો અને પછી સાધુ પુરુષ પાસે નંજ જડાવવા મોકલવો નેહએ, ત્યારે સાચી કેળવણી આપી ગણાય. આને તો સંચો શિખેલી બહેનો દરજીને લાં કપડાં સિવડાવવા જાય છે. નેમણે આપણી ઉપર ઉપકાર કર્યો છે એની મરીખ જનતાના કું:ખ દુર કરવા તમે મદદ કરવો.

વધેલી જરૂરીયાતોને પહેંચી વળવા પાપ કરવું પડે છે

શ્રી રવીશંકર મહારાજને એક જાહેર સભામાં કહ્યું હતું કે દુનીયામાં કોષ્ટ બીજા એવી નથી કે ને શ્રમ સિવાય ઉત્પન્ન થઈ શકે. સમાજમાં માણસ ઝાછો શ્રમ કરે તેના બોળે ખીલને માથે પડે છે. પ્રમાદ પાપી વૃત્તિએને ઉત્પન્ન કરવાનું સ્થાન છે. નિલ કમ છોડીને જુદિના વિલાસમાં પડીયું તો મેળવેલી આઝાદીનું સાચુ સુખ મળશે નહિ. "જર. જમીન અને નેહ એ ત્રણ કણ્યાનાં છોડ" એ કહેવત છે પણ એ ત્રણેયને મિલકન મણવામાં આવી છે એટલે કલેય

તકરાર થાય છે. મહિલા સમાજ તરફથી ચોજવામાં આવેલી સભામાં બોલતાં શ્રી મહારાજે ઉપર મુજબ કહ્યું હતું અને વધુમાં કહ્યું કે સ્ત્રી એ મિલકત નથી. તે જડ નથી, ચૈતન્ય છે. બહેનોએ પોતાના બાળકને ઉછેરી સમાજને અર્પણ કરવાં નેહએ. શ્રી મહારાજ વિદેશ કન્યા વિવાહમાં મયા હતા. જ્યાં મહિલા સમાજ ના પ્રમુખ શ્રી પુષ્પાબહેન ગાંધીએ તેમનું સ્વામત કર્યું હતું. શ્રી મહારાજે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે પહેલા છવન

શિક્ષકો નેહએ છીએ
બે શિક્ષકો એરેખીક અને ઉદ્ડ શિખવવા માટે નેહએ છીએ. પ્રમાણુ પત્ર સાથે મળો અથવા લખો.
મદ્રેશા ઇસ્લામીયા મંત્રી
બોક્સ પ૦૭૫,
નેહાનીસબગર્ગ.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૩૩૬૮૩ અને ૪૭૮૮૮.

માનવ જીવનનું કર્તવ્ય

લેખક : "ભલરિ"

આ પહેલે સાંભળીએ છીએ; અને માનીએ જ છીએ કે, પરમાત્મા સર્વવ્યાપક છે. જે વસ્તુ વ્યાપક હોય તે, ઉપર નીચે, દૂરઆંધળ બાણ્ય, અને અંદર તથા બહાર પણ હોય એવો અટલ સિદ્ધાંત છે.

પરમાત્માનાં ત્રણ લક્ષણો મનાયાં છે. પહેલું, શત સ્વરૂપ; બીજું, વિદ્ય સ્વરૂપ; અને ત્રીજું, સુખ સ્વરૂપ અને તે જીવમાત્રનો અંશ અણુયો છે.

પરમાત્મા સર્વત્ર અને સમ્વિદ્યાનંદ રૂપ છે. એમ દ્રવ્યતાથી તો કેવળ શ્રદ્ધા જુઓ જ માને છે. અને તેના પરમ સુખનો અનુભવ તો કોષ્ટકને જ યામ છે. પરંતુ દુઃખનો અનુભવ તો દરેક જીવને પ્રત્યક્ષ જ યામ છે, સંસારમાં લાખો મનુષ્ય આદિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિથી પીડાતા આપણે જોઈએ છીએ, એટલું જ નહીં પણ આપણે પોતે ય કદી કદી દુઃખના પોકારો પાડી ઉઠીએ છીએ.

તો આ જે પરસ્પર વિરોધી હોય એમ લાગતી બાબતનો મેળ કેવી રીતે ખેસે! એવી કેટલાંક માણસોને શંકા યજ આને છે.

કોષ્ટ પણ વસ્તુની યથાર્થતા પ્રમાણ વડે યજ શકે છે. એ પ્રસાણે નવ, ૭ ત્રણ પંચવા એક, જુદી જુદી પરિસ્થિતિમાં સ્વીકારવાં પડે છે. કેવળ એક જ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણને માનનારાઓ ચાલોક કહેવાય છે. તેઓ તો માને છે કે "ધી ગોળ મીઠો, ને પેલો ભવ કોણે દોડો?"

પણ શાસ્ત્રો અને સમજીને જોએ એજામાં એજા ત્રણ પ્રમાણો દરેકે સ્વીકારવાં એવી સુચના કરેલી છે.

આ ચોપડી છે, જે ચક્ષુવડે જોવા થી ખાત્રી યજ. અમર આ માઈ અરી છે. એમાં મને કરી શંકા નથી. જે પહેલું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ કહેવાય.

દુરથી ધુમાડો જોતાં જ ત્યાં આમળ અગ્નિ હોવાની ખાત્રી યામ છે અમર આપણી આસપાસ બાળકોનો જન્મ યામ છે, તે ઉપરથી આપણે પણ જન્મેલા જ છીએ એમ માનીએ છીએ. એ બીજું અનુમાન પ્રમાણ કહેવાય છે.

આપણા શરીરનો જન્મ યયાની વિષત માતા પિતા કહે છે તે કરીપણ શંકા વિના માની લઈએ છીએ. અમર યુર અને શાસ્ત્રોનાં કથનને શ્રદ્ધાથી માન્ય રાખવાં એ ત્રીજું પ્રમાણ કહેવાય છે.

પરમાત્માના સાક્ષાત્કાર માટે ધર્મ શાસ્ત્રોએ ત્રણ નિધાનો સુચવેલાં છે. પહેલું શ્રવણ, બીજું મનન, અને ત્રીજું નિદિધ્યાસન.

પહેલાં પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ સાથે શ્રવણ નો સુમેળ કરવાથી પરમાત્માનું સત્ સ્વરૂપ કંઈક અંશે ધ્યાનમાં આવે છે. અને બીજા અનુમાન પ્રમાણ સાથે મનનનો સુમેળ કરવાથી પરમાત્માનું ચિદસ્વરૂપ કેટલેક અંશે લક્ષ્યમાં ઉતરે છે; તેમજ ત્રીજાં પ્રમાણ સાથે નિદિધ્યાસનનો સુમેળ સાધતાં પરમાત્માનાં સુખ સ્વરૂપનો અનુભવ યામ છે.

મનની શક્તિ વિદ્યાભાસની અંતર-મત છે. વિદ્યાભાસ એ જીવાત્માનું બાહ્યસ્વરૂપ છે. એની શક્તિ આત્મ-શક્તિથી દક્ષિત યામ છે. અને એ આત્મિક શક્તિ પરમાત્માની પરમ-શક્તિથી અભિજ છે.

જેમ લોહાનો ગોળને બટ્ટીમાં તપાવતાં, તે ગોળામાં અગ્નિનો પ્રવેશ યવાથી લોહાનો ગોળ આકાર અગ્નિ માં, અને અગ્નિની ઉજ્જ્વલતાનો ફુલોદા માં પ્રવેશ યામ છે. આથી લોહાનો આકાર ધર્મ અગ્નિમાં અને અગ્નિનો દાહક ધર્મ લોહામાં પ્રત્યક્ષ બાસે છે. તેવી જ રીતે આત્માનું ચેતનપણું વિદ્યા બાસમાં અને વિદ્યાભાસનું કર્તા-જોક્તા પણું આત્મામાં બાસે છે.

આમ જીવાત્માને સુખનો અનુભવ વારતવિક રીતે જ આત્મા તરફથી અને દુઃખનો અનુભવ વિદ્યાભાસનો જ મળે છે.

મન, એ વિદ્યાભાસનું સુખ્ય અંગ હોવાથી જ સ્મૃતિધારે કહેલું છે કે: "મન એવ મનુષ્યાણાં કારણ્યં બંધ મોક્ષયોઃ"

આથી પ્રતીત યામ છે કે મન જ સુખ દુઃખ અને સંસારનું કારણ હોવાથી એની સદ્-અસદ્ પ્રવૃત્તિ ઉપર માનવીની ઉત્તતિનો સુખ્ય આધાર રહેલો છે. એ મનની બાહ્યાંતર યતી સખળી ક્રિયાનું સન્માર્ગે નિયમન કરવા થી આકાશ ધ્યાનરય અને સમાધિરય યજ શકાય છે.

જેમ અરીસાની અશુદ્ધિ અને અસ્થિરતાથી આપણું યુખ તેમાં સ્પષ્ટ નથી દેખાતું, તેમ એ મનનું પણુ બને છે. જેથી નિષ્કામ સત્કર્મો કરીને એ મનને નિર્મળ કરવું એ માનવ જીવનનું પહેલું કર્તવ્ય ગણાય છે. પછી-જેમ અરીસામાં યુખ જોવા માટે તેને સ્થિર રાખવો પડે છે. તે જો હાલતો હોય તો પ્રતિબિંબ સ્પષ્ટ નથી દેખાતું. તેવી જ રીતે એ મન પણ અસ્થિર રહે છે, સંસારના જોમ વિલાસ, આશા તૃષ્ણામાં ભટકતું રહે છે. તેમાંથી યોગિક પ્રક્રિયા વડે હાલતને એની અચળતા દૂર કરવી.

એ માનવ જીવનનું બીજું કર્તવ્ય અણુય છે. નિત્ય સંખ્યા વંદન વગેરે આ જ હેતુ માટે સંબોધાયેલાં છે.

પછી અનુભવીએની સલાહ મુજબ પરમાત્માનાં સમ્વિદ્યાનંદ લક્ષણ સાથે એકાંતમાં સુવિચારથી તાદાત્મ્ય સાધવું એ માનવ જીવનનું ત્રીજું કર્તવ્ય ગણાય છે.

આ પછી સંસારનો વ્યવહાર સમતાથી ચલાવી શકાય છે. સુખ દુઃખમાં, રામદેપમાં, લાભ હાનિમાં, હર્ષ કે ક્રોધે એક નથી ઉપજતાં. પરહિત માટે જીવન ટોલું હોય એમ લાગે છે.

શ્રીમદ્ રાજ્યંદ્રનો એક પ્રસંગ છે: તેઓ મુંબઈમાં જવેરીનો ધંધો કરતા હતા, પણ તત્ત્વચિંતન માટે વ્યાપાર માંથી થોડો થોડો વખત નિવૃત્તિ લઈ આણુના પહોડો તરફ જઈ આવતા. અને ગૃહસ્થાશ્રમ પણ ચલાવતા. નીતિ, દયા, ધર્મનું આચારણુ વેપારમાં પણ પાળતા. અને શતાવધાન બનેલા.

એકવાર કોષ્ટ વેપારી સાથે અધુક જવેરાત ખરીદવાનો રાજ્યંદ્ર સોદો નકકી કર્યો, અને તે માલ બીજે દિવસે પહેલાંચાડવાની શરત કરી. પેલો વેપારી દલાલીનો ધંધો કરતો હતો. તે એક જ્ઞાણીથી માલ લઈને બીજા જગ્યા એ થોડાક નફો લઈને વેચી નાંખતો જેના ઉપર તે પોતાના કુટુંબનો નિર્વાહ કરતો હતો.

અહીં એવું બન્યું કે રાજ્યંદ્ર સાથે તેણે સોદો નકકી કર્યો તે બીજા જ દિવસે કોષ્ટક કારણથી તે માલનો ભાવ

માં અનહદ ઉછાળો આવી ગયો: અને ભાવો આસમાન પર ચઢી ગયા. રાજ્યંદ્રને એની અણુ યતાં જ તેઓ સીધા પેલાં વેપારી દલાલ પાસે ગયા: તેમને જોતાં જ તે વેપારી મળ-રાધ ગયો. કારણ કે ગઈ કાલના સોદાનો માલ એણે લાવી આપવાનો વાયદો હતો. અને તે જો તેમ કરવા બન્ય તો તેને બારે તુકસાન યામ એમ હતું.

શ્રીમદ્ રાજ્યંદ્રે તેને શાંતીથી કહ્યું કે મઈ કાલના સોદાનો માલનો ભાવ ખુબ ઉચો ચઢી ગયો છે જેથી તમને એ સોદામાં મોટું તુકસાન યામ એમ છે. માટે હું તે સોદો રદ કરવા આ-જો છું.

આ સાંભળી પેલાં દલાલની આંખ માં ઉપકારના દયાણુથી આંસુ આવી ગયાં. બીજે કોષ્ટ જવેરી હોત તો તેનાં સોદાના માલ માટે તંગાદો કરત અથવા અધુક ટકા ના નફા માટે કોટ માં તેની સામે દાવો માંડીને વસુલ લેતે. એમ યાત.તો તેની પાસે રોજી તું કર્યું સાધન ન રહેત, અને દેવાણું કાઢવું પડત તો ધન્યત પણું નહિ રહેત. પણ સંત હૃદયોમાં દરેકનો માટે દયા અને કર્તવ્યની ભાવના જ બરેલી હોય છે. જેથી પોતાને જો સહી લેવાતું હોય તો તે જરૂર સહન કરીને પણ પારકાને રાહત આપી સંસારમાં સીના ચિત્રવત બની રહે છે.

આ માનવીનું અંતિમ કર્તવ્ય ગણાય છે.

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી એજો રેલ ધીરાણું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

साइं वांयन सारा संस्कार धडे छे

तभारा प्रिय जनोने लेट आपवा

गांधी साहित्य

भरीहा

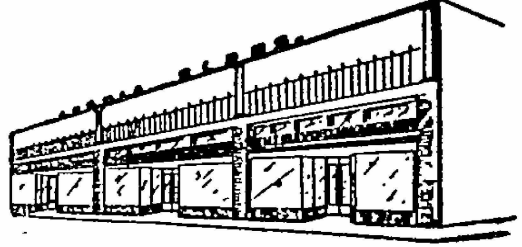
जुबो आभारा पुस्तकेनुं मुची पत्र.

इन्डियन कोपिनियन,

प्राइवेट लिमिटेड, —डरबन.

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

आविस् करेट

सोनाना दागीना भास आभारी जती हेपरेप नीये अमने अपापह
हाम संतोष पामे जेका रीते करीये छीम.

रेकलेस, जुडी जुडी-रीजावननी पंजडी अजोडा, सारीनी पीन, वीडी
पककस जेरोंग नीगेरे पनावीजे छीम.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEF

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

रेडगी तेमन सुतराउ हाप., उवन नर्सो, उव, भाजके भाटेने नत नतने
भाव, घर वपरास भाटे तेमन वनादि प्रसंगोके शणुगार भाटे रीजन वगेरे
भाटे आभारे लां प्रथम तपास करवा भवामणु छे.

मास्टर ब्रदर्स (प्रा.) लीमिटेड

33 वेस्ट स्ट्रीट, जोहानिसबर्ग.

फोक्स १५४९.

भारतना जालुता मेगजीना आव्यो छे

	शी.	पे.
सुदर्शन	१	०
शरभन	१	०
तंडुस्ती	१	०
दीराहनी	१	०
वीथरीजान	१	०
धन अकर	१	०
धुमकेतु	१	६
आनन्द	१	३
धी धजी इजिथीय दीयर (भाग १ थी ६)	७	६

★ Obtainable At Our

Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

★

P.O. Box 2156 - Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

No.		per lb.		per lb.
No. 1.	Oily Toordhall	1/3	F/Grade Loose Tea	... 4/3
"	Chana dhal	11d.	Severdhani Sopari	... 7/-
"	Chanafloor	1/-	S.B. Nuts No 2.	... 2/6
"	Urad Flour	1/7	Jeera	... 2/-
"	Urad Dhal	1/3	Variari (Soomph)	... 2/-
"	Moong Dhal	1/1	Mustard Seeds	... 2/-
"	Whole Moong	6d.	Methi Seeds	... 1/3
"	Whole Urad	6d.	Whole Dhana	... 1/3
"	Special Peadhall	10d.	Jaggory (Gor)	... 1/3
"	Ordinary Peadhall	7d.	Pure Chillie Powder	... 3/-
"	Egyptian Rice	10d.	Pure Haldi Powder	... 2/-
"	Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Watery)	47/6 per bag of 75
"	Masoor Dhal Red	1/-		ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH
"	Tamarind (Aml)	3/3		

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * *
આખો દિવસ વેલ્ટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * *
લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * *
હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * *
ગોડાઉંગ અને લોહંગની સગવડ

કાયમી જોડાઈને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગને જ લેવામાં આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢંચણું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અમરે તો દેશમાંથી આવતા ઉતારૂઓ માટે કુટુંબને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * *
અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ઘાણુની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * *
ઘરનું આથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * *
ગોડાઉંથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

* * *
પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.